

ÉLETTÜNK

XI. évfolyam 3. szám (11. Jahrg. Nr. 3)

Az európai magyar katolikusok lapja

1979 március

A hit a mi reménységünk

Irta: Dr. Bácsváry Róbert németországi főlelkész

Olyan világban élünk, amelyben úgy-lehet gyakran kerít hatalmába bennünket is a bátortalanság és a kicsinyhitűség. Mi lesz velünk?! Mit hoz a holnap?! — kérdezzük.

Érthető ez, hiszen a hontalanság, az elhagyott otthonra, a testvérekre és rokonokra való gondolat, a kivetett állapot, és a vele kapcsolatos bizonytalanság szükségképpen hatnak ki fizikai és lelki életünkre. A hétköznapi kiábrándulásai, az emberi megértés hiánya, egy meleg testvéri környezet vigaszának a nélkülözése, a Haza kultúrális- szellemi légkörének a hiánya, mindezek olyan tényezők, amelyek sokszor egész lényében megrázzák az embert.

Mit tegyünk? Hol keressünk megértést, erőt és vigaszt? Kihez menjünk?

Kezembe veszem a Szentírást, amely számomra is különösen az utóbbi években annyiszor volt az erő forrása. Felültem Izaiás próféta könyvét. Itt az ószövetségi kiválasztott nép életében találok meg azt a kivetett, reménytelen állapotot, amely annyira hasonlít népünk helyzetére.

„Vigasztaljátok meg népem, vigasztaljátok meg!” (Iz. 40, 1) — olvasom. Izrael népének milyen reménytelen, nehéz helyzetébe kiált bele ez a csodálatos, erős Isten, prófétája Deutero-Izaiás által. A babiloni fogság kegyetlen állapota Izrael sorsa. A zsidók emberileg mindent elveszítettek, ami egy nép lelki azonosságát, önbizalmát illeti; mint egy elveszett, alamerülő nép, úgy tengetik életüket. A nép széles rétegei úgy látják, mintha Isten elhagyta volna őket, mintha neki már nem is volna hatalma a pogányság bálványai-val szemben. Fáradtságérzet és apátia az, ami most egyre jobban úrrá lesz rajtuk, hiszen emberi lényük legmélyéig megalázta őket a száműzetés.

Ebbe a világba szól bele az Isten. Ennyire személyesen, ennyi kihívó szeretettel, ilyen meleg szívvel talán még sohasem beszélt Isten szenvedő népéhez. „Ne félj, mert veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok a Te Istened! Én megerősítelek, megsegítelek, és felkarol győzelmes jobбом!” (Iz. 41, 1)

Az Isten azokhoz szól így prófétája által, akik sorsuk nyomását már nem bírják tovább, és akiknek úgy tűnik, mintha Istenük is halott volna... Oszszoemlik előttük minden, hiszen úgy tűnik nekik, mintha a babiloni templom pompájában, az ott bemutatott pogány istenségek körmeneti fényében, ennek az ókor egyik legnagyobb világvárosának a hatalma és gazdagsága közepette, egész vallási tradíciójuk nevetségessé vált volna.

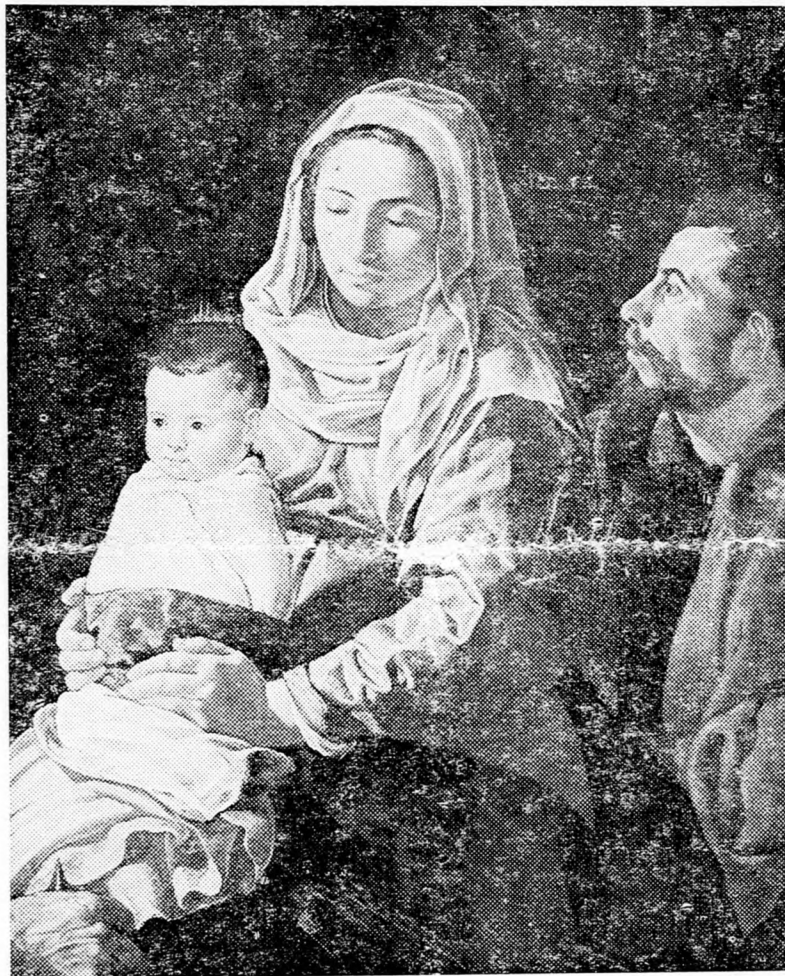
A próféta ebben a bénító reménytelenségben teljesen népe oldalán áll. Ek-

kor hallja az isteni parancsot, amely felrázza őt: „Szólj hozzájuk!” „Hirdesd!” De ő kibúvóan kérdezi vissza: „Mít hirdessek?” Mi értelme van még ennek? — Mintha az egész vád, egy nép teljes kétségbeesése ebben a kérdésben nyert volna kifejezést.

És egyszerre csak a próféta szava új erőt kölcsönöz a népnek. Nem ő,

ben a hatalom bálványimádása elképzelhetetlen méreteket ölt, és amelynek társadalmában a felelősségérzet megfoghatatlanná lett. Egy világban élünk, amelynek nincs szilárd alapelvekre épített érték-kategóriája, amely a mi egész vallási örökségünket nevésségesnek, elavult idők maradvékának tartja.

Mi ebben a konkrét valóságban ál-

VELAZQUEZ: A SZENT CSALÁD
1619. Madrid, Prado

a gyenge ember szól, de rajta keresztül az Isten. És most megértik, hogy az Isten megbocsájtott népének, és visszaállította a régi szövetséget. És mert újra „velük az Isten”, ennek a népnek megint van jövője és így reménye. Új erőkre ébred, hogy végül meglátja az utat a pusztán át, az Istentől megígért hazába. Nem csalatkoznak, hiszen tudják tapasztalatból: „A mi Urunk szava mindörökké áll!”

Nem kellene-e nekünk is most egyet-mást kérdeznünk magunktól?

Nem tartozunk-e mi is azokhoz, akik, mint Izrael a babiloni fogságban, már semmit sem várnak az Istentől? Nem hidegült-e el a hitünk is? Óbenne? Nem éltük-e be magunkat olyan környezetbe, amely — legalábbis úgy látszik — egészen jól megvan Isten nélkül is?

Mindez ha nem is menthető, de legalábbis megmagyarázható. Hiszen olyan világ polgárai vagyunk, amelyet a hataladás bűvöl el, és amelyben a brutálitásnak van a legnagyobb szava. Olyan világ kulisszái között mozgunk, amely-

lünk, és tudjuk, hogy mindazt, amit eddig átélünk, még nem jelenti korántsem a véget.

Nekem úgy tűnik, hogy még sok minden van, amit mi minden megfontolás nélkül másod-, vagy harmad kézből vettünk át, ami nem más mint külsőség, a hitelenség maradványa. Mert talán túlságosan hosszú ideig éltünk 'hitigazságoknak', amelyek azonban életünket sohasem hatották át, mert nem lettek vallási-élményeinkké. Úgy lehet, állnunk kell a próbát, még sok mindent kell elveszítenünk, hogy ami hazug, az leváljék rólunk, mint egy darab stukatúra a menyezetről, vagy egy nagy darab vakolat a falról, hogy mindezek mögül előtűnjenek az egyszerű, a vakolatlan alapfalak.

De vajon nincs-e mindez miértünk? Nem kell-e mindezt megélnünk, hogy önnön nyomorúságunkat lássuk, s így elégtelenségünk tudatossá váljék? Talán hideg víz ez olcsó önteltségünkre,

(Folytatás a 2. oldalon)

Harminc év távlatából

Harminc évvel ezelőtt, 1949 február 8-án, ítélte el a „népbíróság”-nak álcázott kommunista résztörvényszék életfogytiglani fegyházra Mindszenty Józsefet, Magyarország hercegprímását.

Ezen az évfordulón nemcsak az Andrássy út 60-ban a tárgyalásra embertelen kegyetlenséggel előkészített, testileg-lelkileg megkínzott, akaratának használatától megfosztott egyházfő alakja jelenik meg előttünk, hanem lelki szemünk előtt megelevenednek és elvonnak annak a négyesztendő, csodálatos hivatástudattal, bámulatos következetességgel és kitartással vívott védelmi harcnak az eseményei is, amelyet az elítélt a mögötte felvonuló magyar nép élén a szovjethatalom és annak budapesti csatlósai ellen az egyházi, nemzeti és az emberi szabadságjog megtartása, illetőleg visszaszerzése érdekében folytatott.

„Állok Istenért, Egyházért, Hazáért, — így fogalmazta meg ő maga mélyen átértett küldetésének a lényegét — mert ezt a kötelességet rója rám a nagyvilág legárvább népem történelmi szolgálata...”

A politizálás vádját azzal a fölényes és örökérvényű megállapítással utasította vissza, hogy: „Az emberi alapvető jogok védelme nem politika. A nép nem mondhatja el fájdalmát, nem tárhatja fel sebeit. Az Egyház köteles híveit védeni.”

Rákosi Mátyás, „a kis magyarországi Sztálin”, miután a megszálló erők parancsnokságának támogatásával és hirdett szalámitaktikája segítségével polgári és szociáldemokrata politikai ellenfeleit sorban elintézte, 1948 elején szemérmetlen nyíltsággal bejelentette, hogy „A demokrácia létének biztosítása nem tűri tovább, hogy a Mindszenty mögött csoportosuló reakció rohamcsapatai zavadják és hátráltassák az építő munkát.”

Egyúttal utasította Kádár János belügyminisztert, hogy minden lehető eszköz felhasználásával készítse elő a Prímás eltávolítását a magyar egyház éléről.

A belügyminiszter hűségesen teljesítette pártvezére parancsát. Azonnal megindította és tíz hónapon át egyre fokozódó erővel folytatta a későbbi le-tartóztatást és perbefogást előkészítő, durva, hazug és lelkiismeretlen propagandahadjáratot „a Róma és Washington szolgálatában álló” Mindszenty és az ő bíborosi pompája mögött meghúzódó „kémek, árulók, valutasíberék és fasiszták” ellen.

Rákosi célja elsősorban Mindszenty erkölcsi megsemmisítése volt. Ezért a propagandahadjárat tetőpontján, amikor az általa utcára kényszerített tüntetők a Prímás halálát követelték, titok-

(Folytatás a 2. oldalon)

Figyelem! Június 16-17-én a Mindszenty-múzeum felavatása Máriacellben! Már most foglaljunk helyet!

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

Az Egyház szentsége, katolicitása és apostolisága

Az ökumenizmusra való tekintettel az Egyház négy ismertető jele közül az egyházközségről multkori cikkünkben külön tárgyaltunk. Hátra van, hogy a másik három ismertető jegyét is tanulmányozzuk.

Mily értelemben mondható az Egyház szentnek?

Bibliai értelemben mindenki szent, aki Isten kegyelmének birtokában van. Ezért nevezi Sz. Pál a Rómában tartózkodó híveket szenteknek (Róm 16, 15). Az Egyház különleges címen szentnek nevezte a Krisztus hitéért meghalt hívőket, a vértanukat, s később azokat is, akik a kersztény élet hősies példáját adták. Az ún. szenttéavatás senkit sem tesz szentté, hanem csak annak nyilvánítja. Mindnyájunk kötelessége, hogy a bibliai értelemben vett életszentségre törekedjünk. Nemcsak az Apostol mondja: „Az Isten akarata, hogy szentek legyetek” (1 Tesz 4, 2), hanem Krisztus is az életszentségre hívja fel követőit e szavakkal: „Legyetek tökéletesek, amint mennyei Atyátok is tökéletes” (Mt 5, 48).

(Folytatás az 1. oldalról)

de olyas valami, aminek gyógyító hatása van, ami magunkhoz térít.

Mindezt miattunk teszi az Isten, hogy a mi maradandó javunkat szolgálja. Ő a mi egyetlen önzetlen barátunk, a mi egyedüli igaz szövetségesünk. Az Ő segítsége, minden emberi segítségnél biztonságosabb, tartósabb, jobb. Ő egymaga elegendő nekünk!

Bízzatok a nagy és erős Istenben!

Egyedül Ő a történelem ura!

Akkor, amikor a kicsinyhitőség kísértései környékeznek meg, legyen ez a gondolat erőnk forrása.

Annyi jel van arra, hogy az Isten a belső újjászületés csodálatos erőt ébreszti fel sorainkban, amelyek új életet ígérnek ma is. Gondolok itt a világ minden táján szétszórt imádságos karizmatikus csoportokra, az orosz ifjúságban észlelhető vallásos megújulásra, a szentírási körökre, a nyugateurópai lelki-gyakorlatos mozgalom eredményeire, a keresztyén elmélkedésben erőt kereső világi férfiak és nők tízezreire, a rózsafüzért imádkozó százezrekre, az Equip de Notre Dame francia és német családi apostolkodására, a 'Misereor', 'Adveniat' és a 'Brot für die Welt' óriási akcióira. Nem hagyhatom figyelmen kívül a Katolikus és Evangélikus Egyház vallásos akadémiáinak a munkáját sem, amelyen évenként százazrek mennek keresztül, avagy a Taizében összejövő és imádkozó fiatalokat, a Cursillok társadalmat megújító munkáját, P. Werenfried van Straaten akcióit, a 'hallgató Egyház' nagy reményét, a litván katolikusok 'szamizdat'-jait, hősies kiállásuknak a bizonyosságát, a magyar bázis csoportokat, P. Leppich csoportjait, és nem utolsósorban Pápánknak, II. János-Pálnak karizmatikus személyiségét.

Valami megindult ebben a világban!

Az emberek tudatára ébredtek annak, hogy az Isten él, hogy Ő közöttünk van, hogy Ő nem hagyhat el bennünket, mert nem lehet hűtlen ígéreteihez!

Minél nehezebbek és zavarosabbak az idők, annál inkább kell, hogy ez a hit lelki erőnk kiapadhatatlan forrása legyen.

Az Egyház szent, mert alapítója szent; szent, mert tanítása is szent, hisz az örök életre vezet; szentek a különböző kegyelmi eszközei is. Az Egyház szent számtalan hívében is, sorukból egyeseket ünnepélyes aktussal szentnek és követendő példaképnek nyilvánít ki.

Vajon a bűnösök is az Egyházhoz tartoznak?

Ennek ellenére az Egyház a földön nem kizárólagosan a szentek, hanem azoknak az embereknek a társasága, akik Krisztus által megszentelődni akarnak. Jézus az Isten országát liz szűzhöz hasonlítja, de nem mindnyájan nyernek bebocsátást a lakomára (Mt 25, 1-13); vagy szántóföldhöz, amelyen konkoly is terem (Mt 13, 24-30); vagy a tengerbe vetett hálóhoz, amelyben hitvány halak is találtak (Mt 13, 47-50). A második vatikáni zsinat szépen kiemeli az Egyháznak e kettős arculatát. Az Egyház, „mely bűnösöket foglal magában, egyszerre szent és folytonos megtisztulásra is szorul, a bűnbánatnak és megújulásnak útját járja szüntelen” (Az Egyházzal szóló Konstitúció, 8).

Mit jelent az Egyház katolicitása?

Ez a szó „katolikus” görög eredetű szó és annyit jelent mint általános, egyetemes. Eredetileg nem arra szolgált, hogy a katolikus egyházat a protestáns egyházakkal szembehelyezze, hisz már a negyedik században került a hitvallásba. A katolikus Egyház önmagát Krisztus egyházának tartva, azt is vallja, hogy egyetemes, azaz hű Krisztus akaratából hivatva van arra, hogy minden népet és minden embert egységébe meghívjon. Ahogy Jézus egyetemes küldetést kapott az Atyjától, úgy az Egyház is egyetemes küldetést kapott tőle: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket” (Jn 20, 21). „Menjetek el az egész világra és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek (Mk 16, 15). Az Egyház tehát eleve nem lehet nemzeti egyház, nem kötheti magát egy földrészhez vagy egy civilizációhoz, feladata, hogy minden embert, sőt minden elvált egyházat is kebelébe felvegyen és megszenteljen, hisz egyedül rendelkezik a Krisztus-tanította igazságok és általa rendelt kegyelmi eszközök teljességével. Az Egyháznak ebben az egyetemességében gyökerezik missziós küldetése. Ily értelemben mondja a zsinat: „Az egyházat Isten küldi a népekhez, hogy „az üdvösség szakramentuma” legyen; ezért akarja minden embernek hirdetni az evangéliumot, katolicitásának legbensőbb igényéből és alapítója parancsát követve... A földön zárandokló egyház természeténél fogva missziós beállítottságú, hiszen a Fiú elküldéséből és a Szentlélek küldetéséből származik, az Atyaisten elhatározása szerint” (Határozat az Egyház missziós tevékenységéről, 1-2).

Mit értünk az Egyház apostolisága alatt?

Az Egyház apostolisága azt jelenti, hogy egyházi hierarchikus előljárói az apostolok törvényes utódai és így szerves folytonosságban vannak az apostolok egyházával. Tekintve, hogy Krisztus apostolaira bízta tanítását, sem ők, sem utódai, lényegében nem változtathatják meg e tanítást. Az Egyház nem kap újabb egyetemes jellegű kinyi-

Harminc év távlatából

(Folytatás az 1. oldalról)

ban azt az üzenetet küldte Esztergomba, hogy az illetékes szervek nem gőrdítenének akadályt Nyugatra való távozásá elé. Az ajánlat mögött az a pokoli reménység húzódot meg, hogy külföldre „szökött” nagy ellenfelét majd gyáva megfutamodással és hívei cserbenhagyásával vádolhatják. „Hálát adok az Istennek, — mondta a Prímás az emigrációban elhangzott egyik nyilatkozatában — hogy a bűntény előtt a párttól felajánlott Nyugatra való távozással nem éltem.”

Pedig a pártvezérnek gonoszul ravasz tervét — tudatlanul és akaratlanul bár — a Bátoros legjobb barátai és rokoni közül is, élükön az édesanyjával — sokan támogatták: „Mentse az életét, amíg nem késő!” A Prímás válasza szeretetteljes, de határozottan elutasító volt: „Nemzetem szenvedése mellett a magam sorsa nem fontos.”

Ma olvasva beteljesült próféciaként hangzanak a püspöki kar tagjaihoz intézett utolsó szavai, amelyekkel arra kérte őket, hogy bebörtönzése után ne írják alá „az Egyházra rákényszeríténi próbált meggyezést.” „Inkább — ajánlotta nekik — mondjanak le az államségélyről. Szegények lehetünk, —

intette őket — de függetlennek kell maradnunk. Az az Egyház, — mondta — amely nem független, az ateista államban csak rabszolgaszerepet tölthet be.”

Mindszenty bíboros hősi harca és önkéntesen vállalt vértanúsága nem volt hiábavaló. Bátor kiállásával, a politikai rendőrségen és a fegyházban elszennvedett testi-lelki megaláztatásával jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Roosevelt elnök beteges optimizmusa a Szovjetben megindult demokratizálódási folyamatot illetően nem tudta a világnak még szabad felét halálos álomba ringatni.

A szabad világ tüntető lelkesedéssel mutatta ki vele szembeni elismerését és háláját, amikor missziós körútjain találkozott az emigrációba kényszerített aggastyán főpappal.

Az 56-os forradalom és szabadságharc elől a Szovjetbe menekült Rákosi Mátyás holttestét egy vidéki kis orosz városka temetőjében földelték el és a kutya se törődik vele.

Mindszenty József máriacelli sírját állandóan virág díszíti és a nap minden órájában imádságba merült hívek állnak vagy térdeinek előtte.

Közi Horváth József

Langyos kis szociológia

(Levél a Szerkesztőkhöz)

Néha kezembe kerül a bécsi „Magyar Egyházzociológiai Intézet” idegen nyelvű sajtószolgálat. Vegyes érzelmekkel szoktam olvasni, főleg k e n ő m á j a s arómája miatt. Miért hiányzik belőle a tudományos alaposság, miért nem szólkimondó, hiszen szerkesztői — András Imre, Morel Gyula, Ujváry Julianna — szociológusok, közgazdák és amellet szerzetesek is? A legutóbbi, 1979. februárban megjelent számnál gyengébbet is láttam már, de példaképp erre szeretném most figyelmét felhívni.

Két körlevéllel foglalkozik ez a tájékoztató, mindkettő nagy port vert fel. Az egyiket II. János Pál pápa intézte a magyarországi püspökökhöz, a másikat — ettől függetlenül — az otthoni püspökkari konferencia intézte a lelkeskedő papsághoz. (A tájékoztató először az eseményt, azután a háttért veszi szemügyre. Különösen az utóbbit sajnálatos felületesség és tájékoztatlan-ság jellemzi.)

A pápai üzenet legfőbb mondanivalója így hangzik: a magyar katolikus egyház továbbra is formálójá lehet az ország szellemi arculatának és az állampolgárok életfelfogásának, h a Krisztus evangéliumát a nép közé viszi. De viheti-e? — ez itt a kérdés, amikor köztudomású, hogy minden, ami csak távolról az apostolkodás fogalmába tartozik, a legszigorúbban tilos. Párt és kormány gettóban tartja az egyházat, néha egy-egy tagját felvonultatja vagy megszólaltatja a világszínpadon, de áldázzul írta a krisztusi szellemiséget. Ahhoz tehát, hogy a pápai üzenetnek püspökök, papok, illetve laikusok eleget tehessenek, a hatalom birtokosainak

latkoztatást, hanem a Szentlélek segíti, hogy a kinyilatkoztatást érintetlenül megőrizze, abba jobban behatoljon s azt az embereknek tovább adja. Ily értelemben mondotta Jézus, hogy apostolaival marad a világ végeztéig (Mt 28, 20) s hogy az igazság Lelekét elküldi nekik (Jn 16, 13). Az apostolok csakugyan tovább adták az Úr tanítását. Erre hivat-

(Folytatás a 7. oldalon)

meg kellene szüntetniök az egyház gúzsba kötött helyzetét. Mit mond erről ez a bécsi egyházi tájékoztató? Ön csodálkozni fog: édes-keveset. Ehelyett azt fejtegeti, hogy az új pápának tekintetbe kellene vennie a lengyel és a magyar egyházzpolitikai viszonyok különbözőségét. Majd jön a többi elkenés!

A magyar püspökkari körlevélről megtudjuk, hogy aggódnak az otthoni kat. egyház egysége miatt. Érdekes, hogy a hátulról irányított és kiszolgáltatott főpásztorok éppen azoktól a spontán tevékenységektől féltik az egységet, amelyek a pápai üzenet értelmében jobban elvihetnék a nép közé az Evangéliumot. És mit mond erről ez a sajtószolgálat? Észre se veszi az ellenmondást, pedig ez a valóság. Azt se véli tudni, hogy az egyház egysége odabaza egyáltalán nincs veszélyben. Aki vállalja az apostoli munka kockázatát, túllép a sekrestye küszöbén, saját bőrét viszi a vásárra, az nem akarja megbontani az egységet, hanem az amúgyis kényes helyzetben lévő püspököt nem rántja bele a végzetes felelősségbe. Arról sem olvashatunk ebben a sajtószolgálatban, hogy a békepapok valódi egységbontása ellen miért nem látott napvilágot sohase püspökkari körlevél?

Am ez sem elég. A bécsi tudósok egyet fordítanak a kockán s egyszerre a püspököket ültetik a vádoltak padjára. Megállapítják, hogy a II. világháború óta nem részesítették papjaikat az atyai irányítás áldásaiban. Hol éltek ezek az urak akkor? Elfelejtették Mindszenty es Grösz koncepciók pereit, Badalik és Pétery püspökök életfogytiglani internálását, a püspöki irodákban kormányzó békepapokat, helynököket, igazgatókat és főleg a „bajszos” püspököket? Volt idő, mikor a főpásztorokat legkiválóbb papjaik internálásával fogták ollóba. Most a verkli másképp forog. A gúzsba kötött püspökökre akarják bízni legaktívabb papjaik törvényen kívül helyezését. Ezt az állapotot egyébként újabban eme langyos szociológusok „egyház-üldözés utáni korszak”-nak becézik.

Tisztelettel bű olvasója:

Ormos Gerő (Hargarten, BRD)

A pápa Mexikóban (1)

II. János Pál pápa ez év januári útját Latinamerikában, nagy várakozás előzte meg. — Ez a Lengyelországból jött pápa napok alatt nyerte meg Róma, sőt egész Itália szívét, száz nap alatt pedig az egész világ csodálatát és tisztelőt.

Ezzel a nagy plusszal indult el II. János Pál pápa Latinamerikába, arra a kontinensre, amelyen Krisztus Egyháza 467 évvel ezelőtt vetette meg a lábát először és ahol azóta már 350 millió katolikus él, az összes katolikus hívők fele... de ahová az Egyház — rajta kívül álló okokból is — még mindig nem tudta elvinni az evangéliumi igazságosságot és Krisztus igaz békéjét ember és ember között. Ahol még ma is több száz millió földhözragadt kisparaszt, kisemizett indio ültetvényes és munkás mellett, Latinamerika mérhetetlen anyagi kincse és óriási embertömegei felett, a „beati possidentes“-ek, (boldog tulajdonosok) egy nagyon keskeny népréteg terpeszkedett el a régi conquistadorok partraszállása óta megszakítás nélkül.

Eppen Mexikót, amely Krisztus földi Helytartóját közel egy hétig látta veledgülni, rázták meg 1810 és 1820 között állandó gyarmatháborúk és szociális forradalmak. — És mivel a forradalmak alatt a magasabb klérus a spanyolok és egyéb gyarmati hatalmak oldalán állt, választották el egymástól az államot és az Egyházat 1857-ben. 1920-tól több mint tíz évig csaptak át az ellentétek véres egyházüldözésbe. S mivel lényegében ugyanez volt a helyzet egész Délamerikában, a nép nyomora és az igazságtalan birtokelosztás nagy elkeseredést váltott ki a koldusszegény alsópapság soraiban, sőt a fiatalabb püspökök között is. A legújabb időkben sok pap és egyházi személy csatlakozott a forradalmárokhöz és 1968-ban a latinamerikai püspökök Medellín-i konferenciája elfogadta a tézist, mely szerint az elnyomott népek joga van fegyverrel is véget vetni az elnyomásnak, ha más mód nem adódik a fölszabadításra. („A fölszabadítás teológiája“)

A diadalút

Ilyen előzmények után lépett II. János Pál pápa Latinamerika földjére. És megtörtént a csoda: a látogatásból diadalút lett! Milliók és milliók szegélyezték az utat amerre a nyitott, külön erre a célra épített pápai autó végigment. Virágszőnyegekben át, zászlóerdőben, ötmillió magafeledten boldog mexikói sorfala között vonult végig a Pápa, Krisztus földi Helytartója, akiben ezek a szegény emberek valóban Krisztus küldöttjét látták, aki eljött, hogy megáldja őket, megvigasztalja őket és szívükben újra fölélessze a reményt az emberibb, szebb jövőben.

Volt köztük sok képzett, középosztálybeli férfi és nő, fiatal és öreg vegegyesen, akik számára ez a Lengyelországból jött pápa látogatása ígéret volt arra nézve, hogy végre megtalálja Latinamerika népe is a szociális igazságosság útját.

A hatalmasok, a pénzemberek is, akiké minden hatalom Latinamerikában, megéreztek ezzel a pápai látogatással azt, hogy véget kell vetni komolyan a szegénységnek és a nyomornak, mert a föld az egész népé, azon súlyos zálog ül, amit számonkér tőlük az Úristen.

Mikor a Pápa kíséretével Mexikó

City főterére ért, az ősrégi katedrális és a kormányzósági palota között olyan embertömeg hömpölygött, amilyen a mexikói forradalom óta nem volt. „Éljen a Pápa! Éljen a nép Atyja! Éljen az Egyház!“ zúgott a hatlmas téren át, s amikor II. János Pál, szemben a két ősi épülettel, amelyeknek alapköveit még a nagy spanyol hódító, Hernan Cortez helyezte el, a sokszázreses néptömeg lelkesedése nem ismert határt.

Amíg a Pápa Mexikó Cityben éjjeli nyugovóra tért, 12 km-rel odébb, Mexikó nemzeti szentélye, a Guadeloupei bazilika előterében százak vártak rá apró szénparázs mellett várva meg a hajnalt. És mire a nap fölkel, zenekarok játszottak, kórusok énekeltek és a téren nem maradt hely üresen.

Ez a kép megismétlődött a harmadik napon, amikor a Pápa a fővárostól 132 km-re fekvő Pueblába utazott. Végig az autót mentén virágoszó borította a pápai kocsit. „Karol! Mi szeretünk Téged!“ kiáltotta az egész út mentén a tömeg. És ezt komolyan gondolták, mert ez a lengyel pápa olyan, amilyent ők álmodtak meg: egyszerű, pátosz nélküli, de erőteljes, nyugodt és kimagasló. Arcát már régóta sötétbarnára égette a nap, ahogy hajdonfőt ott állt a nyitott kocsiban és osztotta az áldást.

(Folytatjuk)

Az amerikai magyar lelkészek nyilatkozata

1979 február 8-án volt 30. évfordulója, hogy a kommunista népbíróság Mindszenty József bíborost, esztergomi érseket, Magyarország hercegprímását, életfogytigani fegyházra ítélte. A fővadás ellene „a magyar népköztársaság megdöntésére irányuló összeesküvés“ volt. Az ítéletet megelőzően 39 napon át fizikailag és lelkileg kínozták és összetörték.

A szabad világ felháborodva kísérte figyelemmel ezt a kirakatpéret, amelynek célja az volt, hogy a magyar katolikus Egyházat megtörje. Mint XII. Pius pápa a szentírás szavával így jellemezte: „Az ellenség azt remélte, hogy ha megveri a pásztort, szétszélednek a nyáj juhai.“

Emlékirataiban a bíboros elmondja, mik voltak „valódi bűnei.“ „Valódi bűneim“: küzdöttem a bolsevizmus hatalmi túlkapásai ellen, védtem a vallásszabadságot, amit az alkotmány ünnepelesen biztosított, védtem az egyházi iskolákat, a hitoktatáshoz való jogot, hogy megakadályozzam a materialista nevelési és oktatási monopólium bevezetését.“

1956-ban Nagy Imre kormányának egyik legelső tette volt a bíboros rehabilitálása. Az elmúlt három évtized szomorú történetét visszaidézve és a magyar jelen sajtó sebeit szemlélve, erkölcsi kötelességünknek tartjuk, hogy elítélésének 30. évfordulóján a halott Mindszenty bíboros rehabilitációját követeljük. Ez nem lehet az állam részéről pusztán beismerése annak, hogy Mindszentyt ártatlanul ítélték el, hanem tettek váltása mindannak, amit 30 évvel ezelőtt a bíboros követelt és neki akkor bűnül róttak fel. Mindszenty rehabilitálásával bizonyítaná a magyar állam, hogy végre tiszteltben tartja az emberi jogokat.

Az „alkotmányban biztosított vallásszabadság“ az Egyház szabad önkormányzatát jelenti és azt, hogy vallása

ÖT ÉVE

1974. február 5-én mozdította el VI. Pál pápa Mindszenty bíborost esztergomi érseki székrétől. Nem váratlanul érte ez az intézkedés. 1971 őszén, amikor engedelmessé a Szentszék akaratának, elhagyta a budapesti amerikai kö-

A máriacelli Mindszenty Stáció vészt és Rómába ment, VI. Pál pápa azzal fogadta: „Te vagy és maradsz esztergomi érsek...“ Gyűrűjét és nyakláncát adta rá.

Aztán jött 1973 nov. 1-én az első le-

mondását sürgető pápai levél. Mindszenty így emlékezik róla: „Ötoldalas gépelt levél érkezett, megszámlálhatatlan dicsérrel bebörtönözésem 25. évfordulóján... hogy a sok rózsából kinőjön ugyanazon levélben az én töviskoronám.“

A válasz erre a levélre nagyon neheze esett szegény Mindszentynek. Gondja elkísérte és szinte agyonnyomta egész délafrikai missziós útján... 1974 január 14-én jött Rómából válasz a válaszra. Csak „általános megnyugtatókat“ hozott, de a lényeg maradt: Mindszenty álláspontja is maradt: Az Egyháznak nem lehet célja, hogy 120 millió elnyomott lélek feje fölött megállapodásokat kössön olyan rendszerrel, amely azt úgysem tartja meg. „A feneketlen kommunista bendő csak vegyen be primást, inkább kettő mint egyet. Ez a bravúr kell, a kapcsolat kell... nem helytállás... a vértanúk, hitvallók kora lejárt. Milyen nagy huzatja lesz erre az Állami Egyházügyi Hivatalnak!“

1974 febr. 5-én jött aztán a lemondató levél. Biztosan nem volt könnyű VI. Pál pápának sem. Személyes futár, egy római magyar prelátus hozta, Rossi bécsi nuncius kíséretében... Mindszenty: „Magyarországnak 79 esztergomi érseke volt, engem, a 79.-et tette le egyedül a pápa... Eliteltetésem 30. évfordulóján... Félek, hogy ezután nagy lesz Magyarországon a püspök-infláció. Ha csak egy lesz, de törvényesség, hitoktatás, zavartalan templombajárás nélkül, ... az az egy is sok lesz: minta érték nélkül...“

Február 6-án magához kérette hat tanácsosát (mind aktív magyar menekült pasztorációban álló pap) a bécsi Pázmáneumban. Sápadt, de nyugodt volt az arca. Sokat imádkozhatott. A tanácskozást a Szentlélekhez szóló fohászkozással nyitotta meg: „Úristen ki híveid szívét a Szentlélek fölvilágosításával oktatad, add hogy ugyanazon Szentlélek által megismerjük ami helyes és az Ő vigasztalásán mindig örvendjünk“. — Az imát ezzel a fohással fejezte be: „Magyarország Nagyasszonya, könyörögj érettünk.“

Válaszát, az öt pontot, hogy miért nem mondhatott le, azóta ismeri a világ...

A MINDSZENTY-EMLEKMŰZEUM FOLAVATÁSA

Ez év február 8-án volt 30-éves évfordulója Mindszenty bíboros elítélésének. Az évfordulóval kapcsolatban nagy magyar zarándoklat keretében avatjuk fel Máriacellben az új Mindszenty-múzeumot. Szeretnők Mindszenty sírja fölött leróni szeretetünk és mélységes hálánk adóját az utolsó magyar hercegprímás emléke előtt, aki 30 évvel ezelőtt miértünk vállalta az életfogytigani börtönt s majd számkivetésben a halált...

Legyünk ott mindannyian! Ne sajnáljunk időt, utat és fáradságot attól, aki súlyos életkeresztjével, 80 év terhével a vállán, bejárta értünk a világot. — Legyünk méltók hozzá!

Rajtunk kívül álló okokból a zarándoklat időpontját május 26—27-ről, sajnosan á t k e l l e n n ü n k j ú n i u s 16—17-é r e, Úrnappja után következő szombat-vasárnapra. — Máriacellben az egyéni foglalást minél előbb tegyük meg a máriacelli utazási irodánál: Reisebüro, Hauptplatz 65, A-8630 Mariazell. Tel.: 02727 / 2380. — A busszal jövök is!

P. Füzér Julián
Az Amerikai Magyar Katolikus Papok Egyesületének elnöke

HORY LÁSZLÓ:

Egy lengyel pápa és a magyar prímás

— A Vatikán új keleti politikai taktikája és a magyar püspökök —

Nem fér kétség hozzá, hogy az új lengyel pápa a Vatikán keleti politikájában egy elődeitől sokban elütő új taktikát vezet be. Világszerte folyik a találgatás, hogy a határozottabb kézzel vezetendő külpolitika szovjeteurópai vonatkozásban fokozza-e az enyhülést, vagy újabb feszültséghez fog vezetni? Az elfogulatlan megfigyelő eddig azt állapíthatta meg, hogy az „új taktika” inkább stagnációra és bizonyos mértékű zavarodottsághoz vezetett és eddig legalábbis nem hozott magával egy újabb konfrontációt.

A legjellemzőbb példa Magyarország. Érdekes módon karácsony és újév előtt Budapestnek hirtelen sürgős lett a diplomáciai kapcsolatok rendezése, illetve arra a meggyőződésre jutott, hogy e téren „nincsenek akadályok”. A pápa azonban nem siette el a dolgot. Jól ismerve a helyzetet és főleg a csárdást járó keleti diplomáciát, amely szükség szerint hol jobbra, hol balra tesz két lépést, a következő problémákat szeretné előbb félreérthetetlenül és kötelező erővel tisztáztatni:

— A bázis-csoportok működésének zavartalan biztosítása;

— A püspökök szabad kiválasztása pártnyomás kiküszöbölésével;

— A diszkrimináció megszüntetése a munkahelyeken azokkal a szülőkkel szemben, kik gyermekeiket vallásos szellemben kívánják neveltetni és vallásoktatásra járattatni;

— A magasabb tanulmányokban való részvétel megkönnyítése azoknál, kik vallásoktatásban részesültek, vagy papi vezetés alatt működő középiskolákban végezték tanulmányaikat.

Nem titok, hogy a pápa nincs elragadtatva a magyar püspökök lagymatag, nem egyszer opportunistá magatartásától és tőlük határozottabb, bátrabb magatartást vár a jövőben, mint ezt a közelmúltban hozzájuk intézett levelében kifejezésre is juttatta. E vonatkozásban természetesen L é k a i László bíboros-prímás a kulcsfigura. Számos külföldi egyházi méltóság és még több magyar hívő szerint a magyar kardinális eddig lágyabb, engedékenyebb magatartást tanúsított, mint az feltétlenül szükséges lett volna. Ezt — mint ismeretes, — a lengyel egyházfő, Wyszynski félreérthetetlenül szóvá is tette.

Lékai igazolására, egyesek szerint „mentségére”, szolgálhat, hogy helyzete nehezebb, mint a lengyel főpapé. A magyar püspöki kar ugyanis korántsem oly egységes, mint a lengyel, ami Miklós Imre „főinkvizítor” működését a vallást likvidáló állami hivatal élén megkönnyíti. Ő és élénken figyelő erélyesen beavatkozó inkvizítorai mindenütt jelen vannak, figyelmüket semmi sem kerül el és rugalmas taktikájukat a pillanatnyi helyzethez igazítják: ha jónak látják mézes kenyérrel édesgetik a pórázon vezetett egyházi személyeket, ha úgy látják szükségesnek, megsuhogtatják a párt kancsukáját. Az egyházi személyek is igyekeznek rugalmasan reagálni, ami sok esetben a hívőkkel való elhidegülésre vezet. Azonban mentségükre legyen mondva, talán az ő magatartásuk is lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy ma Magyarországon nem nevezdik oly erős hatósági és pártnyomás a katolikus egyházra, mint például Csehszlovákiában és Romániában.

Lékai bíboros-prímás a volt osztálytársak jellemzésében

Állásánál fogva természetesen a hívők figyelme elsősorban Lékai bíboros-prímás személyére összpontosul. Emberi és papi portréján még sok a szürke, színtelen folt. Véletlenül e sorok írója abban a helyzetben van, hogy arcképét pár színes, hiteles ecsetvonással érdekesebbé és jellemzőbbé teheti. Sokan kérdezik a hazában és külföldön, még a Szentszéknél is; kicsoda tulajdonképpen Lékai, milyen ember, honnan jön és hová tart? Az első három kérdésre lehet, ha nem is kimerítő pontossággal, válaszolni. Az utolsóra, a dolog természeténél fogva, majd a jövő fog választ adni...

Lékai prímás 1928-ban érettségizett Veszprémben. A múlt év június 13-án jöttek össze Esztergomban a volt osztálytársak 50 éves érettségi találkozóra. Lékai volt a házigazda, érseki palotájában gyülekeztek az öregdiákok, kik a zöldteremben félkört alkotva várták a bíboros megjelenését. Ő egymás után megölelte őket, legszívélyesebben azokat, kik az elmúlt viharos esztendőben sosem szakították meg vele legalábbis a levelező kapcsolatot.

A bíboros gazdag személyes börtöntapasztalatokkal rendelkezik: előbb Mindszentyvel volt Sopronkőhidán, majd Rákosiék tartották öt évig bezárva azért a megbocsáthatatlan és egyetlen bűnéért, hogy Mindszenty titkára volt. Persze, aki ártatlanul égési sebeket szenvedett, az kerüli még a paraszt is. Amikor volt osztálytársaival, mint már veszprémi püspök, 5 és félévvel ezelőtt ugyancsak Veszprémben találkozott, a 45 éves érettségi találkozó alkalmával tartott ünnepi szentmisén többek közt így szólt régi iskolatársaikhoz nosztalgikusan, de nem rezignáltan: „Ti, kedves osztálytársaim, most mentetek nyugdíjba, én tulajdonképpen most kezdem a pályámat.”

Sejtése jó volt, elérte a legmagasabb egyházi méltóságot Magyarországon. Osztálytársai így jellemzik: „Remek kis ember... nagyszerű szónok... Latin, német, olasz, angol, francia nyelven beszél és ír a magyaron kívül.” Tagadhatatlan, hogy igen népszerű. Ha a hívők értesülnek róla, amikor például a budapesti Krisztina-téren mond misét, megtöltik a templomot.

Az említett 50 éves érettségi találkozót bevezető fogadás után szentmisét mondott az esztergomi bazilikában a piarista tartományfőnök, a budapesti piarista gimnázium igazgatója, valamint több papszótársa segédletével. Utána mindannyian a vörös szalonban gyűltek össze. A jelen volt 11 feleséget elküldte a Keresztény Múzeum világhírű értékeinek megismerésére. Sörözés közben természetesen felelevenedtek a régi diákkori emlékek és élmények. (Egyik volt tanárunk, aki különben mindig élénk kapcsolatban maradt növendékeivel, a 81 éves Dr. Ferenczy Zoltán, betegsége miatt nem tudott megjelenni.) A bíboros remek ebédrel vendégelt meg hajdani diáktársait. A különböző fogásokat 6 kispap szolgálta fel. Utána kivonult a társaság a szép prímási kertbe, amely ma is rendbe van tartva és megindult a kölcsönös fényképezés. Az öregdiákok egybehangzóan örvendtek, hogy megélhették a találko-

„Tóni, Te vagy a futballisten!”

E számunkra szokatlanul hangzó dicséret éppen egy negyedszázaddal ezelőtt hangzott el, 1954-ben, a berni labdarúgó világbajnoki döntő mérkőzés után. Herbert Zimmermann, a tragikus körülmények között elhunyt sportújságíró és rádióriporter köszöntötte így a győztes német csapat kapusát, Turek Tónit, a mérkőzés hőst.

Mi magyarok nem kis szívfájdalommal gondolunk vissza erre a mérkőzésre: soha olyan közel nem álltunk még a világbajnoki címhez, mint akkor — és soha nem adtunk ki kezünkől győzelmet és világsikert olyan könnyelműen, mint akkor. Hiszen tudjuk, 20 perc után már 2:0-ra vezettünk s azt hittük, hogy lépésben is meghódítjuk a büszke címet. De utána jött a hideg zuhany: a féldió végéig a németek kiegyenlítették, sőt a második féldió során a győztes gólt is megszerezték. A mérkőzés utolsó 20 percében a magyar csapatban még egyszer feltámadt a győzniakarás, de Turek Tóni kapuja bevezetetlen maradt.

Turek Tóni akkor már 35 éves volt s az elmúlt hetekben ünnepelte 60. születésnapját. E néhány megemlékező sor, a fentebb elmondottak ellenére sem az egykori Turek Tóninak, a berni világbajnoki döntő hősnének, hanem a mai Turek Tóninak szól. Az a férfi, aki 25 évvel ezelőtt kapujának hol egyik, hol a másik szögletébe vetette magát, — ma botra támaszkodva vonzolja magát és boldog, hogy egyáltalán menni tud. Évekkel ezelőtt alattomos betegség támadta meg és 45 kilóra lesoványodva valószínűleg emberroncs lett az egykori atlétából. Ami őt mégis rokonszenvesé teszi számunkra, talán még rokonszenvesebbé, mint egykor, a hősi napokban, — az az ő szívet melegítő szerénysége. „Aki annyi mindenben keresztülment, mint én, az más szemmel nézi a világot és tud örülni minden kicsiségnek” — mondta a születésnapjára összegyűlt és gratuláló újságíróknak.

A súlyos betegségben eltöltött évek és a nagyon lassan javuló egészségi állapota megnyitotta szívét a felesége iránt érzett hálának. „Nála nélkül már nem lennék itt” — mondja s közben arra gondol, hogy egyedül felesége rendíthetetlen reménye tartotta benne a lelket, amikor az orvosok, de ő maga is már abban a hitben élt, hogy Turek Tóninak nincs semmi keresnivalója már ezen a világon. — Itt eszünkbe jut egy másik futballjátékos, nagy név volt évekkel ezelőtt, ma dúsgazdag ember. Mikor megkérdezték tőle, miért nem veszi feleségül azt a nőt, akivel együtt él már évek óta, azt felelte, hogy inkább felakasztja magát.

zót. Azzal búcsúztak, hogy két év múlva újra találkoznak. A prímás kikötötte, hogy 1980-ban is nála fognak összejönni. Elmondta volt diáktársainak („barátainak”, mint ahogy hangsúlyozta), hogy addig mindig nála találkozzanak. Ez a rendkívüli optimizmusáról tanuskodik. A találkozó legérdekesebb, mert legváratlanabb vendége Kolumbiából érkezett; róla 51 éve semmit sem tudtak. Közben vegyész-mérnök lett és saját gyára van Bogotában. Meghívta a bíborost, aki megjegyezte, hogy már járt Amerikában, s egyáltalán nem valószínű, hogy eljuthat Bogotába. Nyilván arra célozva, hogy keze meg van kötve és külföldi utazásait nem válogathatja meg saját elképzelése és kedve szerint.

Lehet, hogy okos (?) gondolkodás ez — a világ szemében, de nem bölcs. Bölcsességre az ember csak a megpróbáltatások, bajok és betegség elviselése során tesz szert. Csak így látja meg, hogy mi az értelme az életnek, mi az igazi, a maradandó érték benne, hogy mennyivel fontosabb az igaz hűség és szeretet, mint minden hírnév, jólét és kincs.

Turek Tóni élete láttán talán megsejtjük egy kicsit mi is a szenvedés értelmét a Gondviselés bölcs terveiben és megértjük Pascalnak, a nagy francia gondolkodónak mondását: „A keresztény ember számára az igazi állapot a szenvedés”. E mondat elképeszt első pillanatra és úgy hangzik, mintha a keresztény embernek passzióval, élvezettel kellene keresnie és vállalnia a szenvedést. De nem erről van szó. Hanem arról, hogy a keresztény életbölcesség jölénye és a minden földit, az egész világot legyőző lelki erő sehol sem mutatkozik szebben és szembeütőbbben, mint a megpróbáltatások idején. Mikor ránk szakad a világ, amikor mindentől és mindenkitől elhagyatva érezzük magunkat, amikor beborul fölöttünk az ég, csak két választás marad számunkra; az egyik: eltorzult arccal átkozni a vak sorsot, a másik: az Isten örök gondolatának magasságába emelkedve jegyzetelt lélekkel szemlélni a háborgó tengert.

Mikor azután az ember már nem tud türelmes lenni saját bajához-betegségéhez, akkor megtanul türelmes lenni az emberekhez is. Azokhoz, akik betegsége mellett állnak, meg mindenkihez. Aki sokat szenvedett, az tud másoknak sokat elnézni és megbocsátani.

A mai embernek is vannak ideáljai: sztárok, hősök a tudomány, a film, a gazdasági élet, a szórakoztató ipar, a politika, a sport világából. Emberek, akik teljesítményeikkel, tehetségükkel, vagy csupán szerencsésükkel a többi fölé emelkednek, fényes karriert futnak be, pénzre és hírnévre tesznek szert. (De akik oly gyorsan összeroppannak az első sorscsapás alatt.)

Turek Tóni nagyszerű játékával segítette csapatának és hazájának a világbajnok büszke címét megszerezni.

De ennél még nagyobb teljesítményt vitt végbe betegsége és később, gyógyulása idején. Mert nem az a legszebb és legnagyobb emberi hőstett, amely gépeket tervez, gyárakat épít, autókkal rohan, rekordokat dönt meg, hanem amely megtanít arra, mint lehet a lélek erejével a földi szerencsétlenség és keserű sors fölé emelkedni.

Megyesi András

AZ ERDÉLYI GYÜJTÉS EREDMÉNYE

Sürgős kórházfelszerelésekre (orvosi műszerek) három részletben utaltunk át összesen DM 24.246.40-et. — Az orvosi műszerek DM 26.420-ba kerülnek. Sikertült a gyártól 8%-os engedményt kikönyörögni. Így fődözve lett az orvosi műszerek ára a beküldött összeggel. Gyűjtésünk végösszege: DM 23.672.—; így a hiány már csak DM 574.40.

A műszerek utolsó részlete ez év januárjában eljutott rendeltetési helyére.

A nemes ügy megérite az áldozatot. Ezúton mondunk hálás köszönetet azoknak, akik azt hozták.

Dr. Harangozó Ferenc

BALOGH ADÁM:

Öröm és öröm a pedagógus életében

PROBLÉMÁK ÉS GONDOK A MAI KOZÉPISKOLÁBAN

Édes anyanyelvünkhöz való hajlamomat, beleértve a helyesírást is, megboldogult jóapám azzal honorálta, hogy már ifjú koromban megengedte, hogy polgári iskolás diákjai dolgozatában a hibákat aláhúzzam. Persze, ő utólag mindent ellenőrzött. — S legalábbis „annak idején” nagy divat volt, hogy a diákok saját és egymás vizsgatételjelményeit osztályozták. Valamilyen formában a nagy többség diákléte ellenére játszotta a tanárt is, szinte kacérkodott a pályával... A sors iróniája, vagy a Gondviselés útja, hogy csak az elvesztett háború után „tértem meg” családom generációkon keresztül favorizált ősi hivatásához... Végül egy osztrák állami gimnáziumban kötöttem ki, ahol 20 éve tanítok. — Problémáink

ban a legtöbb esetben nélkülözi a vallásos jelleget, annak nem a törvény az oka, hanem — mint az általános kor-szellem ezt bizonyítja, — a megszűnőben lévő hitélet. Senki nem adhatja azt, amije nincs. Hogyan neveljen az a tanár vallásos szellemben, aki maga sincs meggyőződve a nevezett dolgok örök értékéről?! Vagy túlságosan is személy szerint terhelve van meg nem oldott vallási problémákkal?

Érvelése hihetetlennek hangzik önön-maga és nem meggyőzőnek diákjai előtt. Nehéz annak vallásos szellemben nevelni, aki nem jár templomba, nem járul szentségekhez, aki nem olvas vallásos szellemű folyóiratot, aki — igen sokszor — egyszerűen népszerűségi okokból elkerüli diákjai előtt ezt a té-

PETŐFI SÁNDOR:

A Tavaszhoz

*Ifjú lánya a vén télnek,
Kedves kikelet,
Hol maradsz? mért nem jelensz meg
A világ felett?*

*Jöszte, jöszte, várnak régi
Jóbarátaid;
Vond jól a kék ég alatt a
Fák zöld sátraid.*

*Gyógyítsd meg a beteg hajnalt,
Beteg most szegény,
Oly halványan üldögél ott
A föld küszöbén;*

*Áldást hoz majd a mezőre,
Ha meggyógyítod:
Édes örömkönnnyeket sír,
Édes harmatot.*

*Hozd magaddal a pacsirtát,
Nagy mesteremet,
Aki szép szabad dalokra
Tanít engemet.*

*S ne feledd el a virágot,
Ne feledd el ezt,
Hozz belőle, amennyit csak
Elbír két kezed.*

*Nagyobbodtak a halálnak
Tartományai,
S bennök sokan a szabadság
Szent halottai;*

*Ne legyenek szemfedőtlen
Pusztá sír alatt,
Hintsd reájok szemfedőül
A virágokat!*

Pest, 1948

valószínű közösek a feladat természetéből folyóan a világ többi pedagógusával; másrészt körük kibővül az által, hogy nem magyar diákok neveléséről, tanításáról van szó. — E két utóbbi szó máris megadja — közismerten — a tanár tevékenységi területét: nevelés és ismeretek átadása.

A 40 évvel ez előtti hazai viszonyokkal való önkéntelen összehasonlítás következtében első pillanatra szemünkbe ötlük az óriási különbség, ami a nevelés és a tanítás között van. Otthon, „annak idején”, az isteniélelem és hazaszeretet volt a mindent koronázó általános emberszeretet mellett nevelésünk alapja. A gyakorlat ma Ausztriában messze van ettől. Bár, és ez talán meglepő az olvasót, az osztrák iskola feladata ma is, a legújabb iskolatörvények szerint is (Schulunterrichtsgesetz 1972) — idézek — „...an der Entwicklung der Anlagen der Jugend nach den sittlichen, religiösen und sozialen Werten sowie nach den Werten des Wahren, Guten und Schönen... mitzuwirken”. Tehát a nevelésnek itt is vallási alapon kellene folynia. Hogy a lélekvitázes kormányon lévő szocialista párt ezt a törvényt már régen megváltoztatta volna, kétségtelen. De ez a törvény az osztrák alkotmány alaptörvénye, megváltoztatása 2/3 többséget kíván, és ezt a többséget a keresztény Néppárttól nem kaphatja meg. A törvény szelleme azonban egymagában teória és megvalósítása mindig az ember-től függ. Hogy a mai nevelés Ausztriá-

makört. Mert hogy a többség előtt vallási okadatulással, moralizálással alig lehet az ember „népszerű”, az nagyon valószínű. A keresztény nevelő — mint egyszer már írtam — nem mondhat mindenhez *i g e n t*, amit a mai fiatal-ság mint „természetes” egyszerűen praktizál... Egy ötvenfős gimnáziumi tantestületben, ahol az átlagkor 32 év (!) — és én negyedszázaddal fölötte a legidősebbnek számítok — nap mint nap látom minden egyéb generációs problémán túlmenőleg idős diákok és fiatal tanárok közös problémáikájának „megoldhatatlanságát”... — Persze igen súlyos kérdés ez, és a II. Vatikán-i zsinat után az ún. „progresszívek” által előidézett hitbéli bizonytalanság általános jellegű. Nem lehet következmények nélkül hirdetni, hogy „minden szabad, amit az ember jólelkiszerettel végez”. — Mit nem tesz az a még erőfélben, kialakulóban lévő fiatal ember, diák „jólelkiszerettel és meggyőződésből”, amikor a vére hajtja?! — S éppen a progresszívek elhanyagolták a fontos kritériumot kihangsúlyozni: az isteni és egyházi törvényhez igazodó jólelkiszeret kritériumát...

HIÁNYZIK A HAZAFIAS NEVELÉS

A másik tény, ami egy magyar pedagógusnak azonnal szembeötlük, hogy Ausztriában szinte teljesen hiányzik a hazafias nevelés... Az osztrák egyszerűen nem patrióta, hanem lokalpatrióta. „Büszke” bécsi, tirol, steier (Folytatás a 6. oldalon)

NOSZLOPI LÁSZLÓ (Budapest)*

Keresztény „mantrázás”

A nagy keleti vallásrendszerekben Mongóliától Dél-Indiáig mindenütt előfordul a mantrázás. A „mantra” az imának vagy Isten dicsőítésének hindu elnevezése. A szó mindenekelőtt varázsos formulát jelent, és a késői hinduizmusban a mantra bizonyos rituális szerepet kap: szövegtöredékeket vagy recitálnak vagy mormolnak vagy hallgatva átgondolnak, de utóbbi esetben is mindig olyan ki- és belélegzéssel, mint a beszédnél. A mantra szavainak ér-

A meditáló Jézus

Modern japán festmény (Sadahata Eikei)

telmes jelentése kevésbé fontos, mint a hangok és szótagok ezotérikus jelentősége, amelyekből a mantra áll. A mantrizmus szent szótagok egész rendszerét dolgozta ki, amelyek közül mindegyik egy istenséget vagy egy misztikus fogalmat szimbolizál. Gyakori formája a mantrázásnak a **gharani**, amelyben csaknem egészében minden értelem nélkül való szótagok fordulnak elő.

Az ókori egyiptomi és előázsiai vallásokban is észrevehetjük a mantrázáshoz hasonló rituális eljárások nyomait, úgy, hogy mondhatjuk: amit Kelet-Ázsiában mantrázásnak neveznek, az a rítus minden nagy vallásrendszerben előfordul. Ugyanis a kereszténység is „mantrázik”. Olvasóimádkozáskor pl. hasonló megy végbe: az imádság alatt nem követjük értelmünkkel minden egyes kimondott szó vagy mondat jelentését, ötvenszer ugyanazt az imát elmondani, ennek nincs „értelme”. Főleg a keleti egyházban az imádkozó gyakran órákhozott ugyanazt a fohászt ismételteti: „Uram Jézus Krisztus, irgalmazz nekem! Uram Jézus Krisztus, irgalmazz nekem!”

Legfelsőbb foka azonban a keresztény „mantrázásnak” a „nyelvek adomány”, vagyis a „nyelveken való ima”. „Aki nyelveken szól, nem emberekhez beszél, hanem Istenhez. Senki sem érti, hiszen a Lélektől indítva titokzatos dolgokat mond.” (Pál, 1 Kor 14, 2) Isten ugyanis nem csupán megismerhetetlen, hanem kimondhatatlan is. Egyetlen emberi szó sem képes az ő valóságát magába süriteni, kimondani. A keresztény hitélet körében az első pünkösdtől kezdve, amikor az apostolok nyelveken kezdtek a Lélek hatására beszélni, előfordult a nyelveken való imádkozás, ami Isten titkát mint titkot mondja ki. Kimondja, ami az egész örökkévalóságon át kimondhatatlan marad.

Azonban mi értéke és jelentősége van egyes imatöredékek folytonos ismétlésének vagy pedig értelmetlen szótagokkal történő imádkozásnak? Miért volt

olyan drága a szentolvasó egy Hunyadinak, hogy kardja markolatára csavarta, amikor ütközetbe ment?

Századunk elején **Emile Coué** egyszerű és közérthető módon akart egy pszichoterápiás módszert kidolgozni, autoszugesztív alapon. Egy szugesztív tartalmú mondatnak (pl. „Naponta egyre jobban érzem magam”) folytonos ismétlése vagyis állandó tudatban-tartása által gyakran sikerül is neki, zavaró, a betegséget súlyosbító mozzanatokot kikapcsolni és a beteg lelki életét „kézben tartani”.

A valláslelektannak mindeddig legnagyobbja, **James**, az altudatot jelölte meg a vallásos élmény lélektani eredőhelyének. Az altudat nem tévesztendő össze a tudattalannal, ezért más szóval endothym alapnak is nevezik. Az altudat folyamatai nem értelmetlenek, sőt az intuíción és a szellemi termékenység forrásai, de nem az agykéreg kormányozza őket. Az altudat kitűnő kiszolgálója a tudatnak, megvalósítja annak minden óhaját, de kritikára nem képes. Mantrázással rá lehet bírni az altudatot, hogy teljesítse vágyunkat, de az altudat nem kérde és nem képes eldönteni, jó-e vagy rossz a vágyunk; ha tehát helyes és jó az, amit mantrázunk, hatása is jó lesz altudatunkra, ellenkező esetben azonban a hatás rossz és végzetes is lehet.

Az utóbbit láthatjuk a Német Szövetségi Köztársaságban, ahol több olyan vallásos szekta-jellegű irányzat van, amelynek tagjai zömmel 18 és 24 év közötti fiatalok. Az egyik szekta mantrázó, mégpedig egészen szélsőségesen. Ez a „Krisna-tudat” mozgalma. Első tekintetre ártalmatlannak látszik, legfeljebb komolytalansága, gyerekesége tűnik szembe. „Hivei” lebernyegszerű ruhában járnak, fejüket simára borotválják, az utcán perselyüket rázva sokszor elég agresszív módon pénzt gyűjtöttek.

Legtöbbször szüleiket elhagyó vagy szüleiktől elhagyott és szakmai kudarcot vallott fiatalok — **naponta** ezernél többször kell elénekelniök a következő mantrát: „Haré Krisna, haré Krisna, haré Krisna, haré, haré!” stb. Krisna a hindu hitregék egy istensége. A mantra rossz, tehát következményei is rosszak: a fanatikus meggyőződésű ifjakra bomlasztó hatással van, elhagyják szüleiket, immel-ámmal csupán azért dolgoznak, hogy valamiből máról-holnapra megéljenek, végül teljesen életképtelenné is válnak. Egyébként nem kell részletesebben foglalkoznunk a „Krisna-tudat” mozgalmával, a német rendőri hírekből és kétségbeesett, gyermeküket kereső szülők panaszából eléggé hirhedt.

Ismételjük: az altudat készséges kiszolgálója a tudatnak, de nincs kritikája. A mantrázás hatásos, de „jó mantrának” jó a hatása, „rossznak” pedig rossz. A minden tévelygéstől mentes keresztény „mantrák” Jézus Krisztusról, a Szentlélekről, Máriáról stb., alkalmasak arra, hogy megingathatatlanul megerősítsenek a hitben.

* A szerző kiváló pszichológus, a kir. magy. Pázmány Péter Tudományegyetem v. magántanára, a Szent István Akadémia működő tagja. Cikkét az *Életünk számá-ra* küldte.

HAZAI FIGYELŐ

Püspöki körlevél a katolikus iskolákról

A Magyar Püspöki Kar februári körlevelét a nevelésnek és a katolikus iskoláknak szentelte. Harminc évvel ezelőtt jött létre az állam és az egyház között az a megállapodás, amelynek értelmé-

Az anyaszentegyház pásztori írásához oly igazsággal nyúlók, mint a közönséges kutak tiszta vizéhez.

Pázmány

ben nyolc katolikus középiskola működhet az országban: két bencés, két piarista, két ferences és két leánygimnázium. A püspöki kar körlevelében felszólította a híveket, hogy február első vasárnapján templomi perselyadományokkal támogassák a katolikus iskolákat.

Energia gondok

Az elmúlt évek átlagánál valamivel hidegebb idejű tél súlyos gondokat okoz a népgazdaságnak. Az illetékesek most azt mérlegelik, meddig elég az ország energia tartaléka. Az erőművekben és a vasútnál három hétre elég a szénkészlet, míg az ipar két heti fogyasztásnak megfelelő olajtartalékkal rendelkezik. A villamos energia egyrészét Magyarországra a Szovjetunióból kapja, amely szintén energia gondokkal küzd, így előfordulhat, hogy korlátozza az áramszolgáltatást. Az energiahány hatására takarékosági intézkedéseket hoztak az iparban és a magán háztartásokban. A távfűtés által szolgáltatott hő az illetékesek 20 fokban maximálták.

Veszélyben a Balaton

A utóbbi években annyira fokozódott a Balaton vizének szennyezettsége, hogy veszélybe került a vidék üdülő jellege. A vízbe került különböző szennyező anyagok hatására bizonyos vízinvíziókat egyre gyorsuló szaporodásnak indult és fennáll a veszélye annak, hogy a tó jelentős része 15—20 év alatt teljesen bezöldül és fürdésre alkalmatlanná válik. A szakemberek véleménye szerint csökkenteni kell a balatoni üdülőövezet túlszűfoltosságát, rendbe kell hozni a partmenti nádasokat és gondoskodni kell a partvidék csatornázásáról, valamint szennyvíztisztító berendezések létesítéséről.

Szmozg Budapestben

A téli hónapokban többször fojtó, ködös levegő borította el a fővárost. A hatóságok szerint a légszennyeződés nem érte el azt a mértéket, amely veszélyes az emberi szervezetre. Az országban Budapest kivételével Ózdon és Vácon a legmagasabb a levegő kéndioxid és szénmonoxid tartalma. Különösen veszélyes helyzet keletkezhet, ha egyidejűleg elmentés irányból fúj a szél és megszorul a szennyezett levegő Budapest felett. A kimutatások szerint már nem a Kálvin tér, hanem a November 7 tér a főváros legszennyezettebb tere.

Az elnéptelenedő falvak hasznosítása

Magyarországon sok olyan falu van, amely a hatvanas évek vége óta fokozatosan kihalt. A házak nagyrésze időközben elpusztult, vagy dűledezik. Az elvándorlás a legkisebb településekről a legszámottevőbb. Ezeknek zöme az ország hegyes, dombos vidékein található, Borsodban, Somogyban, Baranyában és Zalában. Amikor tíz évvel ezelőtt az

első baranyai falu elnéptelenedett, a környékbeli ifjúság javasolta, hogy alkítsák át üdülőfaluvá. A terv megvalósításából azonban nem lett semmi, mivel az omladozó házak helyreállítása túl sokba került volna. Most újabb kezdeményezés történt a kihalt falvak hasznosítására.

A legolvasottabb könyvek

Figyelemreméltó eredményt hozott az a felmérés, amelyet a könyvek népszerűségéről végeztek a hazai könyvtárakban. Eszerint a legolvasottabb könyv „A köszívű ember fia” és „Az egri csillagok”. További siker-könyvek: „Az aranyember”, „Gróf Monte Christo” és „A fekete város”. Változatlanul nagy tehát Jókai Mór és Gárdonyi Géza népszerűsége. Amíg a felsorolt könyveket a megkérdezettek 87—97 százaléka olvasta, addig a mai hazai regények iránt legfeljebb az olvasók 12 százaléka érdeklődik. Feltűnő, hogy a legolvasottabb könyvek többsége történelmi témájú.

Sütő András kitüntetése

Sütő András, az erdélyi magyar irodalom kiemelkedő egyénisége, a közelmultban két nemzetközi irodalmi kitüntetésben részesült: megkapta a Füst Milán díjat és a bécsi Herder díjat. Sütő most a „Harang a szélben” című regényén dolgozik, amely az író nyilatkozata szerint: „közel száz esztendő emberi vajúdásainak krónikája Erdélyben.”

Szoros normák

A Népszava riportere több fővárosi üzembe ellátogatott, hogy felmérést készítsen a munkások kereseti viszonyairól. A Duna Cipőgyár futószalagján egy betanított munkásnének — 19 évi munkaviszonya után — 14.50 az órabére. Az Újpesti Gépelem Gyárban egy húsz éve dolgozó közműs 14 forint bért kap egy órára. Ahhoz, hogy megkeresse a családját fenntartásához szükséges havi 3.800 forintot, 150 százalékot kell teljesítenie. A munkások véleménye szerint a norma túl szoros, egy század másodpercet sem lehet elvenni belőle. A többség helyesnek tartaná, ha felemelnék az órabéreket és megszüntetnék a normát.

Drágább lett a vendéglői étkezés

Január elsejével feltűnően emelkedtek az első osztályú éttermek árai. Ennek oka, hogy megszűnt az étel-árak állami támogatása. Ez az intézkedés — a múlt évi szubvenció összegét figyelembe véve — az államnak 60 millió forint megtakarítást, a vendégeknek pedig ugyanilyen összegű többletkiadást jelent. A sör üzleti árának 20 százalékos felemelése vendéglői szinten sokkal nagyobb arányú drágulást okozott. Az áremelés óta az első osztályú üzemekben, így a pesti Egyetem eszpresszóban 42 forint egy üveg import sör... Egyébként az áremelés és a reggeli italmérési tilalom sem csökkenti a hazai alkoholfogyasztást. Igaz ugyan, hogy tavaly a vendéglőkben 93 ezer hektoliterrel kevesebb égetett szeszt adtak el, mint 1977-ben, a boltokban viszont hasonló arányban emelkedett a szeszforgalom. A munkába induló dolgozók most nem a kocsmákban, hanem az utcasarkon és a kapualjakban isznak, az üzletben vásárolt pálinkás üvegből...

Öröm és öröm a pedagógus életében

(Folytatás az 5. oldalról)

vagy voraribergi voltára, de egy pl. magyar értelemben vett nacionalizmusnak, nyoma sincs. Ez azonban — ha első olvasásra talán paradoxnak is hangzik — inkább megnehezíti a magyar nevelő munkáját. Mint a legtöbb nyugati polgár, az osztrák még inkább kritikus a magyar nemzeti beállítottságával szemben. Hajlamos (mert így is tanították neki!) az egész magyar történelemben egy kicsit az örök elégedetlenkedők, a lázadók, a forrófejűek történelmét látni. A probléma legmélyén egy súlyos nézetbeli különbség rejlik. Mint a nyugati polgárnak általában, neki is a földi lét, a földi jólét az élet legfőbb értelme. Ennek van alávétve minden. Az ehhez való alkalmazkodás a legfőbb elv! Az ezzel való szembehelyezkedés oktalan, sokszor — szerintük — egyenesen unintelligens magatartás. Ez a nézet persze nem nevel hősöket, de — túléli őket...

Az is kétségtelen, hogy — ami a pedagógus t a n í t á s i tevékenységét illeti, — megváltozott mint valószínű ma már odahaza is, a tudás kritériumá-

kimutatásának az okosság elve esetenként határt szab, kétségtelen, bár abból a tanár inkább többet adjon, mintsem rukar kézzel mérje!... Az is kétségtelen, hogy amíg az ismeretátadás eredményessége mérhető és osztályzatban kifejezhető, a nevelés eredménye legtöbbször csak évek múltán jelentkezik. Sokszor csak egy 10 vagy 20 éves érettségi találkozón van az embernek alkalma megbizonyosodni, hogy a nevelés magja jó talajra esett és meghozta gyümölcsét: a fiatal rakoncátlan, a prepotens-lázadó, a halbstark-kandidátus, vagy a már szinte rossz útra tévedt végül mégis sok mindent „belátott” és megtalálta a maga életútját... Nem hiszem, hogy az emberi természet olyan annyira elvesztette volna a jóra való képességét, hogy a szeretettől áthatott konzekvens pedagógiai munka a neveltek többségében ne hozná meg előbb-utóbb a maga jó gyümölcsét. Egy teremtési cél látszanék — szinte — meg nem valósulni...

Öröm tehát vagy öröm!... vár a kérdés megválaszolására... Az élet a tények változásán túlmenni legbeállítottság kérdése. A pedagógus egész ta-

„Értelmünk tanítására és akaratunk igazgatására nincs annyi ereje a füllel hallott tanításnak, mint a szemmel látott példának. Mert a látott dolgok hatalmasabbak akaratunk indítására, hogysem amit csak mások nyelve után értünk. Azért mondja Seneca, hogy: hosszú és nehéz mindent törvényből és parancsolatból tanulni: hamar és fogyanatos a jó példából való okoskodás.”

Pázmány: A fiaknak istenes neveléséről.

nak a definíciója. Valamikor úgy tanultuk (és tanítottuk), hogy annyit tudunk, amennyit emlékezetben tartani és reprodukálni tudunk!... (Sokszor óriási, emlékezőtehetséget terhelő tény volt ez!) Manapság, a kritikus gondolkodás, a mindent kétségbevonás időszakában az előbb idézett tudásdefiníciót elvetik. Még érettségi vizsgánál is alig találkozunk az ember hosszabb, huzamos, szabad előadással, hanem a vizsgázó több, témabavágó kérdés megválaszolásával tesz tudásáról bizonyosságot. — Általában az egész tantárgykomplekszámban feltűnő — összehasonlítva a mi annak-idejéni helyzetünkkel — a humánus tárgyakban való viszonylagos gyengébb tudásszínvonal. Az is kétségtelen viszont, hogy a reáltárgyakban igen nagy a haladás: a mai fiatalság sok olyasmit tanul, amiről mi néhány évtizeddel ezelőtt még csak „nem is álmodtunk”...

ISTENTŐL A NEVELŐRE BÍZVA...

A tanár nevelő és tanító tevékenysége és a tudás megváltozott definiálása után jutok el ahhoz a tényezőhöz, mely körül tulajdonképpen az egész probléma forog: a diák, a gyerek... Mindenek előtt: ha valaki a tanári pályát — hogy' is lehetne ez másképp?! — hivatásnak fogja fel, akkor itt alig lehet különbség, hogy az ember kit tanít... Magyar, osztrák, német, néger vagy eszkimó... a gyerek, az élet nagy hierarchikus rendjében végső fokon Istentől a nevelőre bízva (!) osztatlan és különbség nélküli szeretetet kell kapjon a tanártól. Ez kell legyen a pedagógus alapbeállítottsága! Szent meggyőződéssel, magasabb ismereteit és az életben felismert j ó t a tanítványoknak továbbadni! — Hogy a hétköznap ezt az idealisztikus beállítottságot a gyakorlatban sokszor megtépázza, csak természetes és nem változtat a lényegen; azonban előfeltétele a jó és eredményes munkának. Szeretet nélkül kényszer a tanítás, de a tanulás is. Hogy a szeretet

nulmánya folyamán a pedagógiai optimizmussal van konfrontálva, mint az eredményes munka előfeltételével; mint keresztény, egy még magasabb szempontból, az életet csak hittel, bizalommal és reménnyel szemlélheti. Minden esetenkénti csalódáson túlmenni legbeállítottság a pozitív tapasztalat és az öröm a tanítói munkában. A kinyújtott, kereső kéz a diák részéről a bizalom jele.

E cikk megírására való invitálásokról gyakorlati példákat is kértek tőlem. Sok-sok tucatot tudnék felsorolni... Valamikor mint csapattiszt azt mondtam a katonáimnak, hogy ők engem mindig zavarhatnak problémáikkal, mert ha az sürgős és fontos dolog, éjjélkor sem z a v a r n a k... S ugyanezt mondom itt diákjaimnak is. Hányszor fordult elő, hogy felsős diák (lány is) jött hozzám családi vagy magánjellegű problémával... Néha osztályfőnöki órán praktizált írásbeli, anonim kérdés-felelet során egyszer egy ilyen szöveggel került hozzám „papíros”: Warum sind Sie nicht Priester geworden? (Miért nem lett pap?) — Mivel tőlem mindig vallásos szellemben kapnak a diákok választ életproblémáikra. — Szülők juttatták fogadóórán nem egyszer örömeiket kifejezésre, hogy végre valaki mer civil léteire vallásos szellemben nevelni... — Sok iskolán, — azaz tanítási órán kívüli önkéntes tréning, foglalkozás, beszélgetés jött létre az által, hogy az elvek és a példa követésre talált.

Himnuszunk halhatatlan költője pedagógus is volt. S az ő sírján áll írva: „A fátkya másnak ég s magát emészti meg”. Ez legyen minden igaz pedagógus jelszava!

*

(Szívesen és igen sok hálával emlékezem ezzel a kis cikkel is a dunántúli kisváros Faludi Ferenc gimnáziumára, melynek háború előtti tanárai azóta is a hivatástudat példaképeiként állnak előttem, élnek bennem...)

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

A keresztség szentségében részesült: Jósika Gábor és Pisar Bisarzewski Sofia fia, Gábor Hannibal Paul, szül.: 78. szept. 23. - keresztlelve: nov. 5. Bécsben. Németh István és Ródi Ágnes leánya Blandina, Wien, 78. dec. 2. Söhr Sándor és Novinecz Margit leánya, Mária, Kaiserebersdorf, 78. nov. 19. Mézáros Sándor és Szabó Irén fiai, Sándor és Krisztián, Wien, 78. december 8. Csáky Ferenc és Csuzdy Ildikó leánya Klára, 1978. dec. 17. Bécs. Szabó László és Várady Viktória leánya, Viktória Mária, 78. dec. 30. Bécs. Kautny Endre és Koszura Guerri Ferro leánya, Nieves Erzsébet, 78. okt. 7. Márkus László és Kovács Ilona gyermekei László és Viktória, Traiskirchen, 79. febr. 11.

A megkeresztelték váljanak szüleik öröme és az Egyház dicsőségére!

Ésőáldozók és bérmálkozók a Traiskirchen-i táborban, 78. november 18.

Szűcs Csaba, Juhász Attila, Péterfai László, Eperjesi József, Juhász Béla.

AZ EGYHÁZ SZENTSÉGE, KATOLICITÁSA ÉS APOSTOLISÁGA (Folytatás a 2. oldalról)

ségével hivatva van, hogy a krisztusi kozik Sz. Pál: „En ugyanis az Úrtól kaptam, amit közöltem veletek” (1 Kor 11, 23). S erélyesen szembeszáll azokkal, akik a krisztusi tanítást megmáslani próbálják: „Ha akár mi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetné, mint amit mi herdetünk: átkozott legyen! Amint korábban megmondtuk, most megismételtem: Ha valaki más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit tőlünk kaptatok, átkozott legyen!” (Gal 1, 8-9). S amikor az apostolok jeruzsálemi zsinatukon bizonyos fegyelmű döntéseket hoznak, e szavakkal hozzák a hívek tudomására: „A Szentlélek és mi magunk azt tartottuk helyesnek” (ApCsel 15, 28). Az Egyház is az idők folyamán mindig abban a tudatban tartotta meg egyetemes zsinatit, hogy a hit meghatározásában és az üdvösségre szükséges döntések meghozatalában a Szentlélek vezérli.

Miben áll az Egyháznak eszkatologikus jellege?

Az apostoliság — mely egyrészt a püspökök apostoli jogfolytonosságát, másrészt az apostoli tanítás megőrzését foglalja magában — az Egyházat a multhoz köti: ahhoz a történelmi tényhez, hogy Jézus Krisztus, az emberiség egyedüli megváltója megváltói művét apostolokra és utódaikra bízta. Az Egyház egysége, szentsége és egyetemesége is ebből az egyszer adott küldetésből és megbízatásból ered, ugyanakkor azonban a jövőbe is utal, hisz az Egyház hivatva van a világ végzetéig folytatni Krisztus művét és majd csak akkor éri el egységben, szentségben és egyetemességben azt a teljességet, amelyet Isten akaratából el kell érnie. Az Egyház ezen eszkatologikus jellegére hívja fel figyelmünket a zsinat is: „Jézus Krisztusban mindnyájan hivatva vagyunk az egyházba, és ott Isten kegyelméből eljutunk az életszentségre. Az Egyház azonban csak a mennyi dicsőségben válik majd tökéletessé, amikor elérkezik a mindenség megújulásának ideje (v. ö. ApCsel 3, 21), amikor az emberiséggel együtt tökéletesen helyreáll majd Krisztusban a teremtett világ, amely bensőségesen össze van kapcsolva az emberrel, és az ember által éri el célját” (Az Egyházzól szóló konstitúció, 48.

Juhász György, Dömös Attila, Mohiló Ildikó, Gellért Danióia, Sandi Edit, Dublecz Tünde, Juhász Éva, Kállay Botond. Az Úr oltalma kísérje őket!

Egyházi házasságot kötöttek:

Dr. Kunz Ferenc és Szabadi Ilona, szept. 30. Innsbruck. Kovács László és Kovács Katain, Traiskirchen, 78. nov. 26. Dr. Konstantin Skaieric és Campian Mária, 78. okt. Bécs. Orbán Károly és Kovács Györgyi, Kaiserebersdorf, 78. nov. 15. - Tartós boldogságot kívánunk.

Az örök hazába költöztek:

Főt. Csergy Jenő, gör. kat. Erdélyből, 74 éves. 78. okt. 29. Bécs. Kankó Rezső, életének 57. évében, Wien, 78. nov. 13. Witz Istvánné szül.: Völgyi Ilona, Wien/Hinterbrühl, 78. nov. 21. Az örök világosság fényeskedjék nekik!

KRÓNIKA

Herceg Batthyány-Strattmann Lászlót, a szentéletű szemorvos unokáját, a Szentatya pápai világi kamarássá nevezte ki. A magas és ritka kitüntetéshez, melyet László püspök ünnepélyes keretek között nyújtott át Kismartonban február 1-én, őszinte szívből gratulálunk.

Püspöki vizitáció. Az ausztriai magyar katolikusok Apostoli Vizitátora, Dr. László István megyéspüspök márc. 10 és 11-én hivatalosan meglátogatja a bécsi egyházközséget és híveit.

*

M. Zemplényi Erna angolkisasszony Kremsben (Alsó Ausztria) 1978 no. 21-én költözött el az örök hazába. — A kiváló francia tanárnő és pedagógus a rend feloszlásáig több intézetükben tanított. 1956 után Kremsben, rendje előkelő intézetében talált új otthon. Idős, vagy beteg rendtársait mélyszéges hittel és angyali türelemmel ápolta.

A jó Isten legyen örök jutalma!

L i n z: Keresztelés: Jan. 18-án a Thalham-i otthon kápolnájában keresztelték Eperjesi Zsuzsannát, E. Károly és Dimény Etelka leányát.

Halálozás: Popemaier Mária (Eferding) 68 éves korában hunyt el. Plébánosa így jellemzi: „zarándoklatainknak és magyar szentmisénknek nemcsak hűséges résztvevője volt, hanem lelke is. Hitéhez és magyar hazájához megingathatatlan hűséggel ragaszkodott. Vágya, hogy hazáját újra láthassa, nem teljesedett”. Nagy részvét mellett temették el a Wels-i temetőben.

*

Hajdu László, Pasching, nagyon kiváló tagja volt egyházközségünknek. Jan. 25-én temette dr. Balogh Vince plébános a Sankt Martin-i temetőben.

Jan. 23-án hunyt el dr. Kiss Ernő és Jan. 26-án volt a temetése ennek a csendes, finomlelkű magyar embernek, akire mindenki szerellett emlékszik vissza. — Ugyancsak januárban hunyt el Karmédár Pál, (Haid). — Az Örök Világosság fényeskedjék nekik!

BELGIUM

G e n t: Keresztelés: Karácsony másnapján keresztelték sok magyar részvételével Jávorj Jenőt. — Brüsszelben dec. 31-én keresztelték a Magyar Ház kápolnájában Temesi Fülöpöt. — Isten áldása legyen rajtuk! — Febr. 10-én ülte ezüstlakodalmát az Antal házaspár. Isten éltesse őket.

A párizsi Misszió II. János Pál pápának megválasztása alkalmából latin nyelvű táviratban fejezte ki örömét. A párizsi Nunciatura a Szentatya személyes megbízásából közölte, hogy nagyon jól esett a megemlékezés és a párizsi Magyar Misszió apostoli áldását küldte.

HOLLANDIA

Születések: Csillag Marianna Erzsébet, Cs. Imre és Távolj Éva leánya 1878. dec. 25; keresztelték 1979. febr. 4-én. — Az ünnepség fényét csak emelte az, hogy a szülők ugyanezen a na-

† Pajor Elemér

(1909—1979)

Pajor tanár úr — még a tanárok közt is fogalom volt. Magyar tanár volt a szó igaz értelmében, pedig nem is magyart tanított, hanem fizikát és matematikát. De ő mintha arra született volna, hogy a nagy magyar összeomlás utáni idők számkivetett magyar ifjúságának a „tanára” legyen, aki nem egyszerűen csak tanít, hanem tanításával elsősorban nevel. . . . Nevel Isten-, haza- és emberszeretetre. . . . A matematika és fizika így magasztosult fel nála, gyáran imádsággá Isten felé, „Aki számol”, akinek végtelen nagysága éppen úgy tükröződik a harmincseppben, mint a bontakozó virágrügyben vagy a csillagos ég mélységében. . . . Magyarországról és szűkebb hazájáról, Erdélyről, csak elhomályosodó szemmel tudott beszélni tanítványainak, akik szerették és nagyon komolyan vették. — Komolyabban, mint sok tanártársa, mert tudták azt is, hogy osztályozó konferenciákon és az érettségi zöld asztala mellett is úgy „harcol” értük, mint az édesapjuk.

Ő senkivel és semmivel nem törődött, csak a diákaival, a magyar iskolával, de ezeket kísérte hűségesen, odaadón, mint a fényt az árnyék, kezdve a Passau-Waldwerk-i barakk-iskolától, a Kastl-i váriskoláig, 1946-tól 1979-ig! A hatvanas évek végén súlyos betegség támadta meg: agytumor. Többhetes eszméletlenség után, szinte a másvilágból hozta vissza az operáló orvosi kés. Teljesen sosem épült fel, de lassan-hanyatló teste és szelleme fölött változatlanul uralkodott az ő Istenbe merült lelke.

pon tartották házassági évfordulójukat is. — Von Blomberg Béla Hugó Julius, B. Hugó és van de Vlier Mary fia, szül. 1979. jan. 30-án. — Az újszülötkeket kísérje Isten áldása!

Eihunytak: Mevr. van Dewaal — Pásztor Mária, 1978. dec. 23-án 73 éves korában hunyt el; dec. 28-án temették Den Haag-ban. — **Ruiek Péter**, 1979. jan. 12-én 74 éves korában halt meg, jan. 27-én temették el Arnheimben. — **Kovács József** hosszas betegeskedés után hunyt el jan. 23-án 78 éves korában. Jan. 26-án temették Haarlemben. — Nyugodjanak békében! Jézus Mária szent nevében!

NÉMETORSZÁG

A u g s b u r g: Keresztelés: 1979. jan. 28-án keresztelték Waltenhofenben Márton András és Buzogány Erzsébet leányát, három fiú hugocskáját, — a keresztségben a **Zsuzsanna** nevet kapta.

M a n n h e i m: A Mannheim-i Magyar Lelkészség hívei 1978-ban a következő célokra adakoztak: Misereor 631.50 DM, Adveniat 1200.— DM, Mindszenty Stáció — Máriacell 500.— DM, Erdélyi kórházak 500.— DM, Burg-Kastl 1000.— DM, Ostpriersterhilfe 1000.— DM, Formóza Magyar Jezsuita Misszió 2000.— DM.

M ü n c h e n: Születések: Keresztség szentségében részesültek:

Csutor Péter, Csutor József és Horváth Éva fia szül: 1978 szept. 2-án, keresztelték 1978. december 26-án Münchenben.

Halálozás:

Sala Györgyné sz. Wittinger Ilona + Bajnok Imre özvegye 1979 január 2-án, 64 éves korában Münchenben elhunyt. Temették 1978 január 8-án a Nordfriedhofban. **Bilimaier Mária** 1978 dec. 25-én 75 éves korában hunyt el Wasserburgban. Temették 1978 december 28-án Bruckmühlben. **Bilimayer Ferenc** 68 éves korában 1978 február 12-én Münchenben elhunyt. Temetése 1978 február 16-án volt a München-Nordfriedhof-i temetőben. **Wallner Johann** 1977 október 29-én Passauban meghalt. **Stingl Alice** 1979 januárjában Bad-Tölzben

Járása, egész emberi tartása egyenes, katonás maradt. . . . Az ő kedves óriásbükkefájától a Tanári Házak mögött, az Iskolavárig és vissza, míg végleg össze nem omlott. Február 9-én, pénteken az esti órákban szinte észrevétlenül váltotta meg őt hontalanságából az Úr: — Agyvérzés oltotta ki életét.

A Kastl-i vár alatt az örökké csobogó Lauterach patakmenti temetőben helyezték örök nyugalomra. **H. F.**

BAKÁCS LAJOSNÉ †

1979 január 25-én halt meg 52. életévében a Bad Wiessee-i Ringberg-klinikán Bakács Lajosné szül. Szabó Zsuzsanna. — Ausztráliából, Melbourne-melletti gyönyörű otthonából jött meghalni Németországba, hátrahagyva boldog családi életet, szép kis unokákat. — Hirtelen támadta meg az alattomos kór, a rák. Orvosai azt tanácsolták: talán Németország. . . . Ott vannak világhírű klinikák, orvosok. . . . Szegény jó Zsuzsa és a Család nagyon csalódott a földi segítségben, csak Abban nem, Aki azt mondotta: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik szenvedtek és súlyos terhet viseltek és én megenyhítlek titeket.” — Bakács Lajosné okos és erős asszony volt, Krisztushoz, az Örök élet orvosához folyamodott. . . .

Holttestét a Bad Wiessee-i temető kápolnájában szentelték be a gyászoló család és hű barátok jelenlétében. Hamvait a család az Új Hazába vitte magával és a Melbourne-i családi kriptában helyezte el örök nyugalomra.

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSUKET RENDEZZÉK!

hunyt el. **Hoffier Géza** 59 éves korában 1979 január 3-án Kemnath-ban meghalt. **Gönczy Ödön**, a müncheni Magyar Egyetemes testület elnöke, 98 éves korában, 1979 febr. 6-án Münchenben meghalt; ugyanitt, a Waldfriedhofban febr. 12-én temették el.

M ü n s t e r: Halálozás: **Ehrlich Viktor**, élt 84 évet. Bielefeld-Brackvedenben temették. — **Vigh József**, élt 59 évet, Detmoldban temették.

W e i n g a r t e n: A Magyar Misszió helyben és Ulmban a nagybőjtben Pásolini „Máté Evangéliuma” című filmjét mutatja be. Nagyon érdekes az ötlet: a fiataloknak tízéves korig a film tartalmának a leírásáról, a 10—14-évesekig a film legszebb részeinek az elemzéséről hirdet pályázatot szép nyermény tárgyakkal.

OLASZORSZÁG

R ó m a: Keresztelés: **Rossi Franconé-Zoltán Gabriella** gyermekét, **Dianát** 1978 október 8-án; **Bologna: Baldini Gianpietrone** Juhász Zsuzsanna gyermekét, **Davide-t**, 1978 december 26-án.

Varga László könyve: „KÉREM A VÁDLOTT FELMENTÉSÉT”. Először kerül az olvasó kezébe az 1947-es választáson a kommunista pártot legyőző Demokrata Néppárt története. — Támogatta-e Mindszenty bíboros a Néppártot?

A második részben a háború alatti és utáni érdekesebb védelmeit írja meg a szerző: Rátz Jenő, Rátz Erzsébet perét, a Bárczy államtitkár elleni merényletet stb. Hogyan tünt el Kiss Szaléz? Miért vállalta Stójtóy a miniszterelnökséget? Végül a könyv betekintést nyújt az amerikai perek és válságok szövevényébe.

A könyv a szerző kiadásában rendelkezhető: Dr. Varga László, Esporlas, Mallorca, Spanyolország.

Ára: félkemény kötésben portóval: \$ 12.50 vagy ennek megfelelő összeg.

SPORT

Pihen a „pettyes”. A kemény tél zárva tartja a futball pályák kapuit. Még azokban az országokban is, ahol nem szokott téli pihenő lenni, mint az NSZK, Hollandia, Belgium, Svájc. Az NSZK-ban 2 pályán mindég lehet játszani, Münchenben és Frankfurtban, mert ott a pálya talaja alatt fűtőberendezés működik. Igaz, drága „multság”, 800.000 DM-ba kerül, de pattog a labda.

Odahaza a kemény tél dacára komoly a felkészülés. A sok kudarc után most a cél az olimpia. Dr. Lakat Károly mester edző szűkíti a keretet és ütőképes, fiatal csapattal akar Moszkvába eljutni. Nehéz lesz az út odáig. Panaszkodik a magyar sport-újság, hogy diszkrimináció történt a sorsoláskor. Egy csoportba hozták a „Keleti-blokk” országait. Nekünk előbb a románokat kell kivenni, aztán a bolgár-cseh győztest, majd a lengyelekkel találkozunk. Csak így juthatunk Moszkvába; komoly feladat!

Az MLSZ hivatalos lapja, a „Labdarúgás” azon kesereg, hogy a tavalyi év a magyar futball „gyász éve” volt. „Azt hittük a világbajnoki kudarc után, hogy lejjebb már nem kerülhetünk és mégis Helsinki és Szaloniki 2 veresége reménytelen helyzetbe hozta a nemzeti tizenegyet” írja a lap. Szükség volt tehát „örségyváltásra” a magyar futballban.

A volt, „kiérdemesült” kapitányok Ausztriába tették át működési területüket. Baróti Innsbruckban, Ilvovszki Bécsben edzősködi.

A modern olimpia felújítója, Coubertin a sport célját, feladatát így fogalmazta meg: „gyorsabban, távolabb, magasabban”. És a rekordok igazolják ezt a célt. Egyes sportágakban szinte már az „álomhatárig” jutottak el.

Komoly eredményt ért el Mátyás Andrea a fedettpályás magasugrásban! 195 cm-t ugrott át és ezzel beállította a női magas fedettpályás világsúcsot. A szabadban a világsúcs: 201 cm, az olasz Simeoni tartja.

Az idén is nagyszerűen szerepelt a Taróczy, Szőke, Benyik tenisz-hármas a Király-kupában. Anglia, NSZK, Spanyolország és Magyarország alkotta a B-csoportot. Itt első lett a magyar csapat 10:2 ponttal. Csak a németektől kaptunk ki Hannoverben 2:1-re, de Győrött visszavágott a magyar csapat. Az A csoportban a csehek vezettek az első helyen, így a csehek lettek az ellenfeleink a díszes kupa elnyerésében. Tavaly a svédek voltak az ellenfeleink s bár Debrecenben 2:1-re győztünk, de Stockholmban 3:0-ra veszítettünk; így a kupa a svédek birtokába került. Most a csehek kiverték a svédek.

A döntő első mérkőzése február 8-án volt Pécsen. Sajnos nem sikerült az első mérkőzés. Benyik még győzött, de Taróczy kikapott, sőt az addig veretlen Taróczy-Szőke páros is veszített s így az első meccs után a csehek vezetnek 2:1-re. Mint a budapesti rádió jelentette, Taróczyt a meccs után Pesten autóbaleset érte s így a visszavágón nem vehet részt. Úgy néz ki, az idén se sikerül a Király-kupa megszerzése.

Az idei első nagyszabású futballmérkőzés Londonban volt. 92.000 néző előtt Europa-Kupa selejtező meccsen az angolok 4:0-ra verték az északiakat. A Hamburgban játszó Kegan, az elmúlt év „arany-cipős” játékos, híréhez méltóan játszott és a mérkőzés hőse volt.

Nyugdíjam ügyében keresem néhai Tarján (Wittigschlager) Lajos m. kir. alezredes bajtársait. Válaszokat: „Sürgös” jellegre kérem a Szerkesztőségbe.

KOZÉRDEKÜ HIREK

A Zürichi Magyar Nőegylet megalapításának 10. évfordulóját ünnepli. Rendezvényeink évente kétszer — Anyák napja, Árpádházi Szt. Erzsébet-nap — nagy önfeláldozást igényelnek Egyletünk tagjaitól, cserkészeinktől és azok vezetőitől. — Havi első csütörtökön jövünk össze a Parade-Cafeban. Nagy örömmel fogadunk új tagokat. Badalay Gabriella, elnöknő, Rieterstr. 120, 8002 Zürich, Tel.: 202-96-35.

„A Magyar nyelv és kultúra Franciaországi Baráti Köre” 1978. októberben megalapította a Barrey Emil Történelmi Emlékbizottságot. Célja, a magyarszármazású személyiségek, történelmi megmozdulások, magyar vonatkozású műemlékek, emléktáblák, sírhelyek stb. adatait megkeresni és leírásukat összegyűjteni. — Aki ilyeneket tud, kérjük, közölje velünk. Cím: Cercle des Amis de la Langue et de la Culture Hongroises, 174. Av. Clichy 75017-Paris.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás kolbász grillésítésre	DM 16.—
vákuumsomagolásban	DM 15.—
1 kg paprikás szárazkolbász	13.—
1 kg paprikás friss füstölt kolbász	9.80
1 kg rizses véreshurka	9.80
1 kg májashurka	12.—
1 kg vastag húsos szalonna	3.30
1 kg paprikás tokaszalonna	12.—
1 kg disznósajt	18.—
1 kg füstölt sonka	8.80
1 kg füstölt sertésborda	8.80
1 kg füstölt csülök	12.—
1 kg friss tepertő	

Utánvétellel és csak *belföldre* szállítunk, 5 kg-on felüli rendeléseknél portmentesen és csupán az *expressz-díjat* számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester
Peter-Rosegger-Str. 3.

D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3

Rómában kellemes szobát, jó ellátást nyújt a

szent ISTVÁN ZARÁNDOKHÁZ

Kápolna. Kert. Parkolóhely. Márciustól október végéig jóval előbb kérjen szobát. Levélbeni jelentkezés.

Cím: 00151 Roma. Via del Casaleto 481.

Tel.: 5373319 vagy 53-62-07.

Megközelíthető: a római TERMINI pályaudvartól a 27. busszal a végállomásig (csak este 21.30 óráig közlekedik). A végállomásnál átszállás a 144. buszra. Taxi a TERMINI-től: 1500 Lira.

Szállás, ellátás napi 14.500 Lira, Magyar útlevelel rendelkezőknek éjjeli szállás csak 3500 Lira.

Ha szereti a magyar konyhát, a hazai ízeket érdemes megrendelni

Mikes Júlia SZAKÁCSKÖNYVÉT.

Egy tapasztalt háziasszony receptgyűjteménye és ezernyi ötlet, Vajda Albert humorával fűszerezve (272 oldal). Ára 20 DM, vagy 10 \$. Megrendelhető: Juhász, 8000 München 80. Bülowstr. 10.

Ausztriába látogató turisták figyelmébe!
Második kiadásban is megjelent

Juhász László:

BÉCS MAGYAR EMLÉKEI c. könyve.
168 oldal, 18 illusztráció.

Ára: 15 DM, 100 Sch, vagy 7 \$.

Megrendelhető: Dr. László Juhász,

8 München 80. Bülowstr. 10/2.

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:

EDITION BALOGH, Pf. 19.

CH-6000, Luzern 5.

HIRDETÉSEK

Magyar vendéglő keres olyan női segítséget, aki nyaralni is és valamit keresni is akar, júniustól—októberig. Permety Kornél, Calla Murada, Restaurant „Csárdás”, Mallorca, Espana, Tel.: 57 32 98. — Minden magyar vendéget szívesen látunk!

Jól töltheti szabadságát magyar panorámban Lugano közelében; mérsékelt árak! G. Pálházy, CH-6967 Dino. — Telefon: (091) 91-39-79.

Kalocsa porcelán étkészlet (26 db.) eladó: DM 680.—. Tóth József, 8 München 5, Baderstr. 50. Telefon: 260 47 24.

Elegáns, természetet, társaságot kedvelő, Európában élő hölgy 48 éven felüli jófoglalkozású férfi ismeretségi keresi, kivel boldogan élni szeretne. Foglalkozása megengedi, hogy Európán kívül is elhelyezkedhessen. Fényképes levelet vár a Kiadóhoz „Nefeletj” jelígre.

30/172 magyar, zenét, könyvet kedvelő férfi ezúton keres ismeretséget. Fényképes levelekre válaszol. Házasság is lehetséges. „Egy romantikus” jelígre a Szerkesztőségbe.

„TETENY” ungarische Spezialitäten

INH.: O. BAYER

Kreittmayerstr. 25. - D-8000 München 2.

Telefon: (089) 19 63 93

Badacsonyi Kéknyelű	DM 6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Domoszlói Muskotály	6.20
Domoszlói Tramini	6.50
Debrői Hárslevelű	5.75
Soproni Kékfrankos	6.—
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Kabinet	6.20
Alföldi Olaszrizling L.	4.80
Alföldi Kékfrankos L.	4.30
Tokaji Aszu 4 putt.	12.80
Beverage Bitters L. (Unikum)	23.—
Beverage Bitters 1/2 (Unikum)	12.—
Kecskeméti Barackpálinka 43 %	23.80
Barackpálinka (hasas ü.) 43 %	20.50
Szilvórium 45 %	18.50
Magyar szalámi kg.	21.—
Csabai kolbász kg.	18.—
Gyulai kolbász kg.	17.—
Süli debreceni kg.	12.—
Süli kolbász kg.	14.—
Tarhonya (kalocsai) 1/2 kg. 4 toj.	2.50
Nagykockás-tészta 8 toj. 1/2 kg.	2.95
Lebbencs 8 toj. 1/2 kg.	2.95
Cérnatészta 6 toj. 100 gr.	—65
Kiskockatészta 6 toj. 100 gr.	—65

Rupp László hites törvénytörvényi fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

GONDOLJON AZ ANYÁKNAPJÁRA
NÉVNAPOKRA, ÉS EGYÉB
ALKALMAKRA

AJÁNDÉKOZZON HANGLEMEZT!

Újdonságaink - SZELECZKY ZITÁVAL!
1. Édesanyám lelke... csokor, magyar dalokból és versekből.

2. Magyar Rozika Amerikában. Az Amerikába került magyar lány multságos élményei az Új hazában.

3. A magyar költészet gyöngyszemei! Reményik S. Petőfi S. Tompa M. Kölcsey F., Gyóni Géza, Szabó Dezső versei.

4. Nóta, nótá, magyar nótá, 18 ismert nótá, cigányzenekarral.

Minden Szelezky lemez 30 cm. à

DM 26.—

Karády Katalin lemezei ismét raktáron! à

DM 21.—

H 501. Karády-Lantos-Sárdy énekel: Szeretlek én, Halálos mérge, Te vagy a fény, Nem szabad, Rózsalevél, Májusban stb.

H 532. 16 ismert sláger: Hamvadó cigarettavég, Tudom, hogy vársz, Hiába menekülsz, Szomjas a szám, Mindig az a perc, Tavasz álmos idején, stb.

H 547.18 kedvelt filmdal: Drágám néha téved az ember, Álltam a hidon, Munka után, Rumba egyveleg stb.

LPX 71561 DM 21.—. Záray és Vámosi 17 ismert slágert énekel legújabb lemezén: Nekünk találkozni kellett, Nem adlak másnak, Amapola, Brazil, Vártam rád, stb. Könyvekben óriási választék! Minden forgalomban lévő mű raktáron!

Kérien katalógust.

MUSICA HUNGARICA

Rümannstr. 4. D-8 München 40.

Tel.: (089) 30-50-43.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberrohringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főelkészítés.

Felelős szerkesztő:

Dr. Harangozó Ferenc.

Redaktion und Herausgeber: die
Ungarische Oberseesorge,
8000 München 81, Oberrohringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.

ELŐFIZETES:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15 DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légipostával 25 DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-893,
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonder-
konto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferberbachstr. 88. 8 München 50.

Gyermekszertető tapasztalt asszonyt keresek két kislányom mellé (7 éves és 2 hónapos), naponta hétfőtől péntekig 10—14 óráig. Szükség esetén délután is, főzés, takarítás nélkül. — Zobel Olga, München 40, Georgenstr. 24. T.: 39 04 01.

Lakást keres Kölnben: (két szobakonyha-fürdőszoba), 33 éves magyar hölgy (afgán agárral): Gregorics Ágnes, 4770 Soest, Gross-Strelitzer Weg 4. Telefon: (02921) 71 369.

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. W. Divy hites fordító és tolmács, D-7990 Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

MUSICA HUNGARICA
MAGYAR KÖNYV ÉS HANGLEMEZ
NAPOK KÖLNEN!

Március 31-én és április 1-én árusítással egybekötött nagyszabású

Könyv- és hanglemez kiállítást rendezünk, melyre mindenkit szeretettel meghívunk.

Mindkét napon este magyar filmelőadás.

Cím: Mindszenty Magyar Ház

Thieboldsgasse 96.

(Musica Hungarica München rendezvénye)

Magyar-német-magyar hiteles fordításokat vállal. Veronika Bosnyák, 8021 Taufkirchen, Eichenstr. 1. Telefon (089) 612 52 43.

BÉCSI MAGYAR KÖNYVESBOLT

Libro Disco

A-1010 Wien, Domgasse 8. T.: 52-73-15
Magyar könyvek, lemezek és folyóiratok küldését a világ minden tájára vállaljuk.

Kérje díjtalan katalógusunkat.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss, Daimlerstr. 249. Tel.: 02101/54 13 17.

Építési ügyekben hívja: 65-18-29,

Hutter Mária építésmérnököt,

1040 Wien 4, Karolinengasse 9.

Tervezés — hatósági ügyek inté-

zése — kivitelezés. T.: 65 18 29.

HIRDETÉSEKET
a legnagyobbodott Életünk szívesen fogad. Apróhirdetés egy hasábos 1 cm 10.— DM; két hasábos 20.— DM. Nagyobb hirdetés arányosan drágább.

A hirdetési díjat előre kérjük, vagy csekken, utalványon, vagy Postscheckkontón Nr. 606 50-803. Kat. Ung. Seelsorge, Sonderkonto München.